

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/x

Külföldi hírek

budapest, 1981. szeptember 3. kül. csütörtök

sk0001 4 230 mtik1001

várható

1981. szeptember 3. /mti/

- varsó : lemp-kb plénum
- new york : az ensz-közgyűlés rendkívüli ülése namibiáról
- teherán : iráni belpolitikai fejlemények
- chicago : reagan-beszéd
- beirut : arab liga közvetítő bizottsági ülés
- luanda : angolai fronthehelyzet

sr pk

06.50 030981 0330

Fi 4.00

--

sk0002 1 230 mtik1002

rövid hírek

husák - Libia

prága, 1981. szeptember 2. /mti/ - gustáv husák, a cskp kb főtitkára, csehszlovákia köztársasági elnöke, a közeli napokban hivatalos baráti látogatásra libiába utazik, - jelentették be szerdán este prágában. a csehszlovák vezetőt moámer el-kadhafi ezredes, a libiai forradalom vezetője hívta meg.

nszk-hadgyakorlat

bonn, 1981. szeptember 2. /taszsz/ - a nszk hadügyminisztériuma bejelentette, hogy az országban a bundeswehr szeptember 14. és 18. között nagyszabású szárazföldi hadgyakorlatot tart, amelyen több mint negyvenezer nyugatnémet, mintegy nyolcezer amerikai és kanadai katona és tiszt vesz részt. a hadgyakorlat fedőneve „scharfe klinge”, és a bejelentés szerint a szárazföldi és légi erők, valamint a bundeswehr és nato-szövetségesei együttműködésének összehangolását szolgálja.

Luns törökországban

istaⁿbul, 1981. szeptember 2. /upi/ - joseph Luns, a nato főtitkára szerdán ötnapos magánjellegű látogatásra törökországba érkezett, ahol nem hivatalos tárgyalásokat folytat a török vezetéssel.

észak-európa - külügyminiszterek

koppenhága, 1981. szeptember 2. /afp/ - szerdán délelőtt koppenhágában megkezdődött dánia, svédország, norvégia, finnország és izland külügyminiszterének tanácskozása, amelynek célja az észak-európai országok álláspontjának egyeztetése az ENSZ közgyűlésének 36. ülésének előtti. a tanácskozáson megvitatják az észak-európai atomfegyvermentes övezet létrehozásának kérdését is.

megnyílt a velencei filmfesztivál

róma, 1981. szeptember 2. /dpa/ - szerdán megnyílt a velencei filmfesztivál, amelyen mintegy 60 film verseng az arany oroszlán díjért. megnyitó beszédében giuseppe galasso, a filmszemle elnöke hangsúlyozta, hogy a fesztivál a „látványosság, a kultúra és a verseny”, jegyében zajlik le. a szemle szeptember 11.-ig tart.

... sn-ts pk

06.51 030981 1875

Fi

8. 20

-.-

sk0003 1 230 mtik1003

reagan - fegyverzetkorlátozás /1.rész/

bokor pál, az mti tudósítója jelenti:

washington, 1981. szeptember 3./mti/ - a fegyverkezési hajszá felfokozásával fenyegetőzik reagan amerikai elnök arra az esetre, ha a szovjetunió nem hajlandó elfogadni az amerikai diktátumot a fegyverzetkorlátozási tárgyalásokon.

reagan szerdán este chicagóban egy „jóteköny-célu, - a pártkassza feltöltését szolgáló - vacsórán mondott rövid beszédet, s ebben néhány mondatot szentelt a szovjetunióval folytatandó tárgyalásoknak. jóllehet ezek a tárgyalások évek óta a szovjetunió sürgetése ellenére az egyesült államok hibájából vesztegelnek, reagan most kijelentette: „továbbra is sürgetni fogjuk őket, hogy üljenek a tárgyalóasztalhoz velünk a realizisztikus hadászati fegyverzet-csökkentési program megvitatására,,.

„ez lesz az első eset, amikor az asztalnál a saját oldalunkon fogunk ülni, s megmondjuk nekik, hogy új tét van az asztalon. ez a tét a következő: vagy tényleges fegyverzet-csökkentést, ellenőrizhető fegyverzetcsökkentést csinálunk, vagy olyan fegyverkezési hajszában találják magukat, amelyet nem nyerhetnek majd meg,, - mondta reagan. az amerikai sajtónak azokra a jelentéseire célozva, amelyek szerint washington újból a „helyszini ellenőrzést,, azaz lényegében szovjet katonai titkok feltárását fogja követelni a fegyverzet-csökkentés előfeltételeként, reagan kijelentette: nem biztos abban, hogy az ellenőrizhető fegyverzetcsökkentés helyszini ellenőrzést jelent-e.

„abban azonban az elnök biztos lehet, - jegyezte meg a beszédhez fűzött meglepően csipős kommentárjában szerdán este a cbs televízió chicagóba küldött munkatársa, - hogy a fegyverkezési hajszára vonatkozó figyelmeztetése után ugyanilyen határozott figyelmeztetésre kell számítani a kreml részéről is,,.

reagan élcelődött azokon az üzleti körökön, amelyek a tőzsdei forgalom másfél éve nem tapasztalt zuhanásával reagáltak gazdasági csomagtervére. /folyt./

br/hi pk

07.24 030981 1985

fi
S.
[Handwritten signature]

sk0004 1 230 mtik1004

reagan - fegyverzetkorlátozás /2.rész/

- ezek a körök - panaszkodott - megválasztása után a tőzsde erős élénkülésével jelezték, hogy derülátással tekintenek gazdasági tervének elfogadása elébe. „most elfogadtattuk a tervet, a tőzsdén pedig visszaesés van, mert azt mondják, hogy a program nem vált be. hogyan vált volna be, amikor még el sem kezdtük!”, - mondta az elnök, - utalva arra, hogy az új költségvetési év csak október 1-én kezdődik. aminől nem tett említést: saját közgazdászai hetek óta lázasan keresik, miként lehetne újabb költségvetés-csökkentést végrehajtani, mert az, amit az új kormány - mint reagan mondta - „kemény munkával”, elfogadtattott a kongresszussal, alkalmatlan a lassu gazdasági romlás megállítására.

br/hi pk

07.32 030981 0757

-.-

sk0005 4 230 mtik1005

salvadori összefoglaló

- havanna, 1981. szeptember 3. /mti/ips - afp/ - mint az mti havannai tudósítója jelenti, a sajtó nyilvánossága előtt ismerte el a salvadori katonai-kereszténydemokrata junta, hogy a perquin térségében vívott harcok során a hadsereg és a nemzeti gárda számos tagja a „lázádoók”, fogságába esett. a junta mindazonáltal számokat nem közölt.

- az aip sajtóügynökség szerint a salvadori fegyveres erők a júniustól szeptemberig vívott harcokban érzékeny veszteségeket szenvedtek. jól értesült salvadori körök úgy tudják, hogy a jelzett időszakban 350 katona halt meg, a sebesült és dezertált katonák számát 1500-ra becsülik.

- az fmln, a farabundo marti nemzeti felszabadítási front szerdán bejelentette, hogy kedden 17 hadifoglyot bocsátott szabadon. a hadsereg volt 17 katonáját a fegyveres erők és a nemzeti gárda több más tagjával együtt a perquin város térségében folyt harcok során ejtették fogságba. mint ismeretes, a morazan megyei perquin másfél hétig volt a felkelők birtokában.

fi

9.11

... az afp francia híregyénység jelentése szerint kilenc latin-amerikai ország kormánya szerdán egy caracasban nyilvánosságra hozott közös nyilatkozatban bírálta a francia-mexikói nyilatkozatot, amely politikai erőként ismerte el a salvadori baloldali mozgalmat.

... az argentin, bolívia, chile, dominika, guatemala, honduras, kolumbia, paraguay és venezuela külügyminiszterei által aláírt nyilatkozat azt állítja, hogy a francia-mexikói állásfoglalás ösztönzi a külföldi beavatkozást salvadorban. a nyilatkozat aláírói támogatásukról biztosították a salvadori polgári-katonai juntát.

... ml/ve pc-bl mj pk

08.01 030981 1641

-. -

sk0006 1 230 mtik1006

Lemp kb plénum

... varsó, 1981. szeptember 3. /mti/ - szerdán varsóban a késő esti órákig tartott a vita a lengyel egyesült munkáspárt központi bizottságának plénumán a nap folyamán elhangzott referátumról. a tanácskozás központi témája a munkásönkormányzat helyzete és a gazdasági reform.

... a lemp központi bizottságának teljes ülése csütörtökön délelőtt folytatódik.

... kn mj pk

08.02 030981 0399

-. -

sk0007 1 230 mtik1007

mexikói lap - usa politika ...

... havanna, 1981. szeptember 3. /mti/ - az egyesült államok arra készülődik, hogy katonailag beavatkozik közép-amerikában és a karibi térségben - írja szerdán az uno mas uno című mexikói lap.

fi 0.15

--- az amerikai külügyminisztériumnak az a vádja, hogy kuba és nicaragua fegyveresekkel és katonai tanácsadókkal segíti a salvadori gerillákat, nem más, mint politikai offenzíva a térségben végrehajtandó újabb amerikai katonai és gazdasági akciók előkészítésére,, - mutat rá a tekintélyes mexikói napilap.

emlékeztet arra, hogy amikor az egyesült államok szövetségesei és latin-amerikai országok előtt igazolni próbálta magát a salvadori ellenzék megsemmisítését célzó kampányáért, kiadta az azóta hírhedtté vált „fehér könyvet,,. ebben salvadori intervencióval vádolta kubát és a szovjetuniót.

az uno mas uno hangsúlyozza, hogy a reagan-kormány 25 millió dollár értékben szállított fegyvereket salvadorba, katonai tanácsadókat küldött a közép-amerikai országba, de ez sem volt elegendő az fmln-fdr vezette népi felkelés elfojtására.

--- az egyesült államok külügyminisztériuma kedden washingtonban hivatalos nyilatkozatot tett közzé. ebben azt állította, hogy az fmln gerillái mellett kubai katonai tanácsadók és nicaraguai fegyveresek tevékenykednek. a nyilatkozat kubát tette felelőssé a közép-amerikai országban kialakult helyzetért, és az ellene elrendelt amerikai gazdasági zárlat szorosabbra vonását helyezte kilátásba.

--- az uno mas uno a washingtoni külügyminisztériumi nyilatkozatot kommentálva megállapítja: „a reagan-féle intervenciós politika újabb felélénkülése olyan időpontban jelentkezik, amikor gyöngült az egyesült államok pozíciója. mexikó és franciaország salvador reprezentatív politikai erejeként nemzetközi elismerésben részesítette az fmln-fdr-t, és napról napra fokozódik washington elszigetelődése a térségben.,,.

--- a mexikói lap végezetül a következőket írja: „mindenesetre bajjós-jel, hogy politikájuk kudarca láttán a washingtoni stratégiák mind nagyobb hajlandóságot éreznek a közvetlen katonai beavatkozásra, a népiirtásra,,.

... ml/hi mj pk

08.36 030981 2139

F

g. 10

sk0008 4 230 mtik1008

rövid hírek

repülőgépszerencsétlenség ...

- bogota, 1981. szeptember 3. /reuter/ap/ - röviddel a felszállás után szerdán lezuhant egy brazil gyártmányú kétmotoros repülőgép páipában, 250 kilométernyire északra bogotától. a fedélzeten tartózkodó husz kolumbiai személy életét veszítette.

börtönlázadás ...

- fort madison, 1981. szeptember 3. /ap/ - szerdán az amerikai iowa állambeli fort madison városának börtönében a rabok egy csoportja lefegyverezte őreit, majd tuszul ejtett tizenöt embert. nem sokkal az akció végrehajtása után a fogvatartottak közül öt személyt, köztük három nőt elengedtek. a rabok követelik, hogy a televízió készítsen filmet az ottani börtön-állapotokról.

árvíz ...

- algír, 1981. szeptember 3. /ap/ - a heves esőzések következtében megáradt folyók szerdán kiléptek medrükből és az árvíz 55 házat romba döntött, 250 épületet megrongált az algériai el-eulma városban. a természeti katasztrófának 43 személy esett áldozatul, köztük 30 gyermek. a hadsereg és a polgári védelem részvételével megkezdődött az emberek és az anyagi javak mentése.

amnesztia ...

- menrovia, 1981. szeptember 3. /reuter/ - samuel doe, a libériai köztársaság államfője szerdán amnesztiában részesített 20 politikai foglyot, köztük több tábornokot, valamint a volt tájékoztatási minisztert, akit az 1980 áprilisi hatalomátvétel óta tartottak börtönben.

kivégzések ...

- dacca, 1981. szeptember 3. /upi/ - egy daccai rögtönítélő bíróság határozata értelmében csütörtökön végrehajtották a halálos ítéletet 12 bangladesi katonatiszten, aki részt vett a volt elnök, ziaur rahman meggyilkolásában.

... szimjpk

08.41 030981 1648

Fi

g. ^{ho}

sk0009 4 230 mtik1009

közel-kelet

tel-aviv, 1981. szeptember 3. /reuter/upi/afp/ - újabb f-16-os amerikai gyártmányú vadászgépek érkeztek szerdán izraelbe, ezuttal hat, így összesen tízre nőtt a szállítási tilalom megszűnte óta ebből a típusból átadott gépek száma.

simon peresz, az ellenzékben levő izraeli munkapárt elnöke szerdán bejelentette, hogy titokban találkozott szaud-arábiai vezetőkkel és a közel-keleti rendezés lehetőségeiről tárgyalt velük. nem szólt arról, hogy a találkozóra mikor és hol került sor. a párt gyűlésén peresz elmondta, hogy elutasította a szaudi javaslatokat, mivel azokat nem tartotta realistikusnak. „a vörös-tenger-jövője olyan kérdés, amely kizárólag a partmenti országokra, szaud-arábiára, jordániára, egyiptomra és izraelre tartozik, - fejtette ki álláspontját peresz. hozzátette: javasolta, hogy a két ország képviselői előfeltételek nélkül találkozzanak.

a nyolcpontos szaudi javaslat - mint ismeretes - egyebek között kimondja, hogy izrael adja vissza az 1967-ben megszállt összes arab területet, jeruzsálem keleti részét is, de értelemszerűen első ízben ismeri el izrael állam létét.

beirut, /upi/ap/ - szaud al-fejszal herceg szaud-arábiai és szabah al ahmad al-szabah sejk kuvaiti külügyminiszter szerdán beirutba érkezett, miután előzőleg damaszkuszban tárgyalt hafez asszad szíriai köztársasági elnökkel az arab liga libanonnal foglalkozó közvetítő bizottsága csütörtökön megnyíló tanácskozásának előkészítéséről. e bizottság hivatott elősegíteni a libanoni belső helyzet megoldását. a testület tagja a szaudi és a kuvaiti külügyminiszteren kívül sedli klíbi, az arab liga főtitkára és abdel halim khaddam, szíriai miniszterelnök-helyettes, külügyminiszter.

Le fm pk

08.43

030981 1769

fi

9. ho

--

sk0010 1 230 mtik1010

namibia - ensz

new york, 1981. szeptember 3. /mti-reuter/adn/dpa/upi/ap/ - new yorkban csütörtökön megnyílik az ensz-közgyűlés namibiával foglalkozó rendkívüli ülészsaka, amelynek összehívását az afrikai tagállamok csoportja kezdeményezte. az egy hétig tartó tanácskozás fő célja az, hogy erőteljesebb nyomás nehezedjék a dél-afrikai rendszerre, amely minden eszközzel akadályozza a namibiáról szóló ensz-határozatok végrehajtását.

az ensz afrikai tagállamai arra törekednek, hogy a namibiai rendezésben kulcsszerepet vállalt nyugati hatalmakat gyorsabb diplomáciai cselekvésre kényszerítsék. az ülészsak kezdeményezői ugyanis tisztában vannak azzal, hogy namibia vonatkozásában a dél-afrikai rendszer kizárólag nyugati gazdasági partnereinek nyomására hajlandó változtatni eddigi makacs politikáját.

leginkább az egyesült államoknak van lehetősége arra, hogy befolyásolja a pretoriai kormányzatot, amely csak látszólagos függetlenséget szeretne adni az általa megszállt délnyugat-afrikának, azaz namibiának. washington - mint arról hirt adtunk - szerdán bejelentette, hogy az ülészsakon jelen lesz, de passzivitásával fog tüntetni. az egyesült államok, nagy-britanniával és franciaországgal együtt, úgy vélekedik, hogy az ülészsaknak nincs értelme, mert a dél-afrikai kormányzatot ugysem lehet elítélő határozatokkal befolyásolni.

a nyugati hatalmak váltig hangoztatják, hogy namibiai rendezési terveiket „felfrissítik”, és idővel siker fogja koronázni erőfeszítéseiket. az úgynevezett összekötő csoport /egyesült államok, nagy-britannia, kanada, nszk és franciaország/ 1978 óta folytat sikertelen diplomáciai akciókat. közben különösen afrika déli vidékének államai sürgetik a namibiai rendezést, mert belpolitikai céljaikat, gazdasági fejlődésüket gátolja a térségben tapasztalható állandó feszültség.

várható, hogy a felszólalók többsége a dél-afrikai köztársaság elleni büntető intézkedések elrendelését fogja követelni. az ensz azonban csakis a biztonsági tanács jóváhagyásával hozhat kötelező erejű gazdasági tilalmi intézkedéseket. az erre irányuló kezdeményezések eddig mindig zátonyra futottak, mert a biztonsági tanács nyugati tagjai - az egyesült államok, nagy-britannia és franciaország - gazdasági érdekeiket szem előtt tartva, mindig, legutóbb idén áprilisban, megvétózta azokat.

ku fm pk

09.04 030981 2354

Fi

101

sk0011 4 230 mtik1011

spanyolország - nato-belépés

Lehel Miklós, az mti tudósítója jelenti:

Madrid, 1981. szeptember 3. /mti/ - a spanyol baloldali ellenzéki pártok felgyorsították akcióikat a kormánynak azzal az elhatározásával szemben, amelynek alapján sebtében a parlament elé terjesztették az ország nato-belépésének kérdését. a kormány döntése értelmében erről a képviselőházban egyszerű többséggel: adott esetben a képviselők felénél is kevesebb szavazattal határoznak.

erről a kérdésről tanácskozott szerdán a spanyol kommunista párt titkársága, csütörtök délután pedig Felipe González, a spanyol szocialista munkáspárt főtitkára sajtóértekezleten ismerteti pártjának a kormány tervével szemben elfoglalt álláspontját.

a spanyol kommunista párt titkárságának üléséről kiadott közlemény szerint a kommunisták a lehető legnagyobb mértékben meggyorsítják a nato-belépés elleni és népszavazást követelő kampányukat. a párt egészét mozgósítják ebben a kérdésben; azonnal érintkezésbe lépnek a spanyol szocialista munkáspárttal, a szakszervezetekkel és más politikai erőkkel, személyiségekkel, hogy ily módon is biztosítsák a kormány tervével való szembenállás egységes és tömeges jellegét.

a titkárság határozata alapján a kommunista képviselői csoport szerdán sürgősségi határozattervezetet nyújtott be a képviselőház elnökségének, amelyben követeli a nato-belépés kérdésében tartandó parlamenti vita elhalasztását. egyben megkezdték 50 képviselő aláírásának összegyűjtését ahhoz, hogy az alkotmányjogi bíróság elé terjeszthessék beadványukat. ez szorgalmazza: nyilvánítsák alkotmányellenesnek azt a módot, ahogyan a kormány el kívánja dönteni ezt a spanyolország jövője szempontjából létfontosságú kérdést.

a nato-belépés elleni kampány intenzívebbé tétele céljából hétfőre összehívták az skp végrehajtó bizottságát, és közvetlen utána a központi bizottság ülését.

... Leh/ve fm pk

09.06

030981 1910

Fi

10

sk0012 4 230 mtik1012

szolidaritás-trud-/1.rész/ ...

moszkva, 1981. szeptember 3. /taszsz/ - „mire törekszenek a szolidaritás szélsőségei,„ címmel a trud, a szovjet szakszervezetek lapja, csütörtökön a „szolidaritás,„ új alapszabály-tervezetét kommentáló cikket közöl.

- ez a dokumentum - írja a lap - egészében véve azt a benyomást hivatott kelteni, hogy a szolidaritás szabad, független és demokratikus társadalmi szervezet, amely megfelel a munkások érdekeinek, és idegen tőle a bürokratizmus, valamint a túlméretezett központosítás. rögtön szembejön azonban, hogy az alapszabály-tervezet pontjai ellentétesek a szakszervezetnek a szocialista országokban elfogadott marxista-leninista koncepciójával, amelynek értelmében a szakszervezetek, más társadalmi szervezethez hasonlóan, a dolgozók érdekeit szolgálják, s - az állami szervek mellett - a szocialista társadalom felépítésének és tökéletesítésének egyik szervezőjeként lépnek fel. a dokumentum szerzői - mutat rá a lap - tudatosan kerülnek ellentétbe a szocializmus körülményei között működő szakszervezeti mozgalom elveivel, amikor határozottan értésre adják, hogy a szolidaritás a szocialista állammal szemben álló, ellenzéki erőként lép fel.

- jellemző, hogy a szerzők egyetlen szóval sem említik a lengyelországi szocializmust, nem is beszélve a lengyel egyesült munkáspárt vezető szerepéről, amit rögzít az ország alkotmánya, és - mint ismeretes - maga a szolidaritás is elismert az 1980-as gdanski megállapodásokban. hallgat a dokumentum arról a politikai álláspontról is, amellyel a szolidaritás már nem egy hónapja fellép.

- a szolidaritásnak, mint ezt az alapszabály-tervezet hangoztatja, az a szándéka, hogy „befolyást gyakoroljon a gazdasági és szociális politika alakítására,„ és „kialakítsa a dolgozók aktív állásfoglalását a háza üdvéért való cselekvésben,„ ezzel szemben a szolidaritás és szervezetei az elmúlt év során a több mint 120 alkalommal szervezett helyi és általános sztrájkok révén megszervezték az ország gazdasági életét, az anarchia, a csőd szélére juttatták azt. vajon a háza javára tett miféle „szolgálatról,„ lehet itt szó?!

- a szolidaritás szélsőséges vezetői - állapítja meg ezután a lap - a lengyel állam terheit meghaladó gazdasági követelésekkel kezdve, a tiltakozó akciók vég nélküli szervezésével kimerítve az országot, azoknak mind jobban érvényesülő politikai jelleget adtak, a „minél rosszabb, annál jobb,„ hazafiátlan és szocialistaellenes jelszó értelmében cselekedve. /folyt./

... te mj pk

09.20

030981 2515

fi

101

sk0013 4 230 mtik1013

közel-kelet - 2...

Washington, 1981. szeptember 3. /mti-ap/ - nyolcszáz fős gépesített lövész-zászlóaljat küld az egyesült államok a sinai-félszigetre, sarm-el-seikh közelében lévő támaszpontra, az egyiptomi-izraeli határt ellenőrző nemzetközi erők részeként. az egyesült államok - közel-keleti jelenlétének fokozására - összesen ezeregyszáz katonával és „polgári” megfigyelővel vesz részt az összesen kétezer-ötszáz fős nemzetközi erőben.

az amerikai hadsereg hadmérnöki kara 32 millió dolláros megrendelést kapott a nemzetközi ellenőrző erők két táborhelyének megépítésére. az egyik sarm-el-seikh, a második északon, az eitami légitámaszpont közelében lesz. az eitami táborhelyen két nem-amerikai lövész-zászlóaljat, hádtápcsoportot és egy megfigyelőcsoportot helyeznének el.

London, /afp/upi/ - zbigniew brzezinski, az előző amerikai kormányzat nemzetbiztonsági főtanácsadója, a londoni „8 days” magazinnak adott interjújában kijelentette, hogy az egyesült államoknak tárgyalnia kellene a palesztinai felszabadítási szervezettel, mert ez hasznos lenne a békés rendezés szempontjából. a pfsz politikai szervezet, amely a jelek szerint nagyon jelentős támogatással rendelkezik a palesztinok között, - mondotta brzezinski.

... le fm pk

09.37 030981 1267

sk0014 4 230 mtik1014

mexikó-guatemala - elmaradt találkozó

havana, 1981. szeptember 3. /mti/ - elmarad lópez portillo mexikói és romeo lucas garcia tábornok, guatemalai elnök szombatira tervezett találkozója - jelentették be szerda este hivatalosan mexikóvárosban.

a mexikói külügyminisztérium szűkszavú közleménye mindössze annyit mond, hogy lópez portillo és lucas garcia „közös elhatározással” úgy döntött: későbbi időpontra halasztja a guatemalai területen, a mexikói határ közelében tervezett megbeszéléseket.

Fi

10.25

a közlemény nem számol be a találkozó újabb időpontjáról, sem a halasztás okáról. jól értesült mexikóvárosi diplomáciai körökben ugyanakkor rámutattak: a halasztás közvetlenül összefügg azzal, hogy a guatemalai kormány - nyolc más latin-amerikai állammal együtt - tiltakozott a salvadori haladó erőket támogató mexikói-francia közös nyilatkozat ellen.

... ml/ve mj pk

09.48 030981 0893

-.-

sk0015 4 230 mtik1015

iráni diákok

róma, 1981. szeptember 3. /reuter/ap/ - Rómában szerdán kihallgatták azokat a diákokat, akik kedden elfoglalták Irán vatikáni nagykövetségét - jelentették római források.

mint ismeretes, a Rómában tanuló huszonegy iráni diák kedden megszállta az épületet, hogy tiltakozzék az Iránban végrehajtott kivégzések miatt. a hatóságok néhány óra múlva véget vetettek az akciónak, s letartóztatták a nagykövetség elfoglalóit.

a diákok azt állították magukról, hogy a modzsahedin szervezethez tartoznak. a reuter hírgyűjtemény szerint a kihallgatás során a fiatalok tagadták, hogy bármilyen kapcsolatban is állnának Olasz, illetve nyugatnémet fegyveres csoportokkal.

Római források azt is hírül adták, hogy a nagykövetség jegyzékben kérte az olasz kormányt: a diákokat szigorúan vonják felelősségre.

... gf fm pk

09.50 030981 0851

Fi

10. 24

-.-

sk0016 4 230 mtik1016

szolidaritás-trud-/2.rész/

- az alapszabályzat-tervezet nem fogalmaz világosan politikai kérdésekben, mivel azt a látszatot akarja kelteni, mintha a szolidaritás politikai értelemben semleges lenne, az ilyen „semlegesség”, azonban lényegében az állammal szembeni ellenséges viszonyt formálódik.

- a sztrájkok politikáját alkalmazva a „szolidaritás”, szocialistaellenes elemei odáig merészkednek, hogy megpróbálják aláásni a szocializmus alapjait, és végső soron a kapitalizmust visszaállítani Lengyelországban - mutat rá a lap.

- nem kerülheti el a figyelmet a dokumentumnak „a szövetség gazdasági alapja”, című fejezete, amely a „szolidaritás”, alapvető anyagi forrásaként „ajándékokat és segélyeket”, nevez meg. ez lehetőséget ad a „szolidaritás”, vezetőinek, hogy saját céljaikra használják fel a legkülönbözőbb külföldi szervezetektől, - köztük a nyíltan kommunistaellenes szervezetektől, mint például az afl-cio amerikai szakszervezeti szövetség - kapott pénzügyi és anyagi-műszaki segítséget.

- ami a „szolidaritás”, szervezeti felépítését illeti, szavakban a szerzők a helyi szervezetek széles körű jogaiért szállnak síkra, a valóságban azonban minden feltételt megteremtettek ahhoz, hogy a szakszervezeti szövetség tevékenységét az egységes központból szigorúan ellenőrizzék.

- a látszatra „decentralizált vezetés”, a helyi szervezeteknél országsszerte folyó választások során elbocsátással fenyegetőzve erős nyomást gyakorol a „szolidaritás”,-nak azokra a tagjaira, akik a szakszervezeti egyesülés szélsőséges szárnya ellen lépnek fel. egyértelmű célja ennek az, hogy a vezető posztokon a szocialistaellenesség híveit erősítsék meg.

- a trud végezetül azt a következtetést vonja le, hogy a szolidaritás a lemp-el és a lengyel kormánnyal szembeni ellenzéki erővé változott. szélsőséges szárnyának fő célja, hogy a szocializmus gazdasági és politikai alapjainak megsemmisítésével megdöntse a Lengyelországban fennálló állami rendet és ezután átvegye a hatalmat. felforgató tevékenységük során a szolidaritás szélsőséges erői együtt lépnek fel az imperialista körökkel és a belső reakciós erőkkel, amelyek megpróbálják letéríteni Lengyelországot a szocialista útról, - írja a lap.

te mj pk

10.39 030981 2252

Fi

12.25

sk0017 4 230 mtik1017

kambodzsai kormányellenes csoportok

---singapore, phnom penh, 1981. szeptember 3.---
/mti-taszsz/spk/afp/upi/ - singapore-ban csütörtökön összegyűltek az egymással vetélkedő kambodzsai kormányellenes csoportok vezetői, norodom szihanuk, khieu samphan és son sann, akik az egyesült államok és kina utasítására megbeszéléseket folytatnak az ugynevezett egyesített front, vagy esetleg valamiféle „koalíciós kormány”, létrehozásáról.

--- a taszsz szovjet hírgyűlés hangsúlyozza, hogy peking és washington igyekszik az ensz-közgyűlés küszöbönálló ülészeit megelőzően valamiféle „egység”, látszatát létrehozni az ellenforradalmi csoportosulások között. ez a nemlétező „kambodzsai kérdés”, körül csapott hűhó fölkorbácsolásához szükséges számukra, hogy annak zűrzavarában ismételten sikerüljön olyan határozatot kiterjeszteni, amelynek segítségével a polpotista népiertők megtarthatják helyüket az ensz-ben.

--- mindezek ellenére a kambodzsai nép által elűzött politikusoknak nehéz lesz megegyezésre jutniuk, - folytatja hírmagyarázatát a taszsz. - egyfelől személyes ellentétek, a létrehozandó front vezetéséért vívott harc választja el őket. másrészt - mint a upi jelentéséből kitűnik - politikai nézetkülönbségeik is súlyosak; szihanuk például nem akar a népiertő „vörös khmerekkel”, együttműködni.

--- az spk kambodzsai hírgyűlés arról tájékoztat, hogy a „kambuchea”, phnom penh-ben megjelenő folyóirat megállapította: a singapore-i találkozó nem egyéb egy peking és washington rendezte újabb színjátéknál. son sann, szihanuk és pol pot nem a kambodzsai nép képviselője. ugyanakkor az ellenség stratégiájának megváltozása: az „egységre törekvés”, is azt jelzi, hogy vereséget szenvedtek a realitásokkal vívott harcban, és hogy a kambodzsai forradalom újabb lépéseket tesz előre.

--- e forradalmi eredményekről is beszélt az afp-nek adott csütörtöki interjújában heng samrin, a kambodzsai tanács elnöke. mint elmondotta, az új kormány működése alatt helyreállítottak vagy újjáépítettek háromszáz vállalatot, közöttük hatvan jelentősebb üzemet, amelyeket a „vörös khmerek”, rezsime lerombolt. új pénzt adtak ki, s működnek a piacok az ország egész területén.

/állam-

Fi

12-25

heng samrin nem titkolta azt sem, hogy számos gondal-
 nyersanyag- és iparcikkhiánnyal - küzdenek. az eredményeket a
 természeti katasztrófák fenyegetik leginkább; még nem épültek ujja
 például az árvízvédelmi rendszerek. a kambodzsai felhívást
 intézett nemzetközi szervezetekhez, hogy továbbra is segítsék
 országát.

Államfő

le mj pk

11.10 030981 2549

sk0018 4 230 mtik1018

Lemp kb plénum-2.

varsó, 1981. szeptember 3. /mti/ - varsóban csütörtökön folytatta
 munkáját a lengyel egyesült munkáspárt központi bizottságának
 harmadik plénuma. további felszólalások hangzanak el a szerdai
 ülésen előterjesztett referátumról, amelynek témája: a párt
 feladatai a munkásönkormányzat helyzetének alakításában a gazdasági
 reform körülményei között. mint a pap lengyel hírügynökség jelezte,
 a plénum várhatóan szervezeti kérdésekkel is foglalkozik, majd
 határozatokat hoz.

kn/hi mj pk

11.11 030981 0520

sk0019 4 230 mtik1019

egyiptom - letartóztatások

rákos györgy, az mti tudósítója jelenti:

kairó, 1981. szeptember 3. /mti/ - az egyiptomi hatóságok szerda
 este további személyeket vettek őrizetbe a vallási viszálykodás
 szításának vádjával. a kairói belügyminisztérium csütörtök hajnalban
 kiadott közleménye nem jelöli meg az őrizetbe vettek számát, sem a
 rajtaütés színhelyét, mindössze arról számol be, hogy az elfogott
 mohamedán és keresztény szélsőségeseknek, kiemelkedő szerepük
 volt a vallási közösségek konfliktusának kiprovokálásában, s hogy
 egyiptommal szemben ellenséges elemekkel működtek együtt,.

Fi

12.25

az ország mohamedán és kopt lakossága között az elmúlt években - párhuzamosan a muzulmán fundamentalista mozgalom megerősödésével - mind sűrűbben zajlottak le összezsapások, s heveségében minden korábbit felülmúlt a nyár elején kairó egyik szegénynegyedében, zavia el-hamrában történt véres incidens. a napokig elhuzódó és számos halálos áldozattal járó összetűzések nyomán közel kétszáz embert tartóztattak le, s szadat egyiptomi elnök kemény intézkedéseket helyezett kilátásba az ügyességi vizsgálat eredményeinek alapján. azóta felső-egyiptom több városában újabb szörványos incidensekben csaptak össze a mohamedán többség és a kopt keresztény kisebbség képviselői, s az elnök augusztusi washingtoni látogatása idején a főváros egyik keresztény temploma ellen követtek el pokolgépes merényletet.

a csütörtökön megjelent belügyminisztériumi közlemény lélektani előkészítése az államfő tervbe vett intézkedéseinek, amelyeket szombaton este a törvényhozás előtt, a rádió és a tv által közvetített beszédében kíván ismertetni. a sajtó előrejelzései rendkívül határozott, lépésekről szólnak, s az utóbbi néhány év egyik „kiemelkedő, történelmi beszédét”, ígéri a lakosságnak. az intézkedésektől a két vallási közösség szervezett testületeinek megreformálását várják, de hogy milyen módon, az majd csak az államfő szombati beszédében derül ki.

rg/hi fm pk

11.14 030981 1989

--

sk0020 1 300 mtik1021

reagan - letartóztatások

baltimore/chicago/washington, 1981. szeptember 3. - az amerikai elnök elleni korábbi merénylet következtében fokozott éberség jellemezte az amerikai rendőrséget szerdán, a szabadságról visszatérő reagan védelmében. a baltimorei rendőrség reagan életének veszélyeztetése vádjával letartóztatott egy lopott kocsin washingtonba tartó fiatal embert, miután egy rutinjellegű uti ellenőrzés során egy 22-es kaliberű pisztolyt, három puskát és egy géppisztolyt találtak nála. a rendőrség jelentése szerint a 24 éves munkanélküli azt állította, hogy le akarja löni az elnököt. az egyébként igen erős hatású kábítószeren élő „gyilkos-jelölt”, pusztán az elnök iránti ellenszenvével indokolta tervét.

Nuv

chicagóban egy 30 éves férfit tartóztattak le, mert kezében késsel vonult át annak a szállodának a hallján, amelyben nem sokkal később reagan elnök tartott beszédet.

egy másik személyt azért tartóztattak le ugyanannak a szállodának az előcsarnokában, mert egy „először busht löjtek le,, feliratu jelvényt viselt..

a nagyszabásu biztonsági intézkedések ellenére többszáz tüntető gyült össze az előtt a szálloda előtt, amelyben reagan beszédet mondott. a tüntetők a szociális kiadások csökkentése, a katonai kiadások növelése ellen tiltakoztak.

bl/ág fm ng

12.22 030981 1343

sk0021 4 230 mtik1022

usa — india

washington, 1981. szeptember 3. /mti-ap/upi / - az indiai kormány visszautasította az amerikai kormány vádaskodását, amely szerint india helyett „más országok,, - nevezetesen a szovjetunió - döntöttek el, hogy az indiai kormány nem járul hozzá george griffin amerikai diplomata új-delhibe történő kinevezéséhez, mivel bebizonyosodott róla, hogy a cia ügynöke. az indiai külügyminisztérium szóvivője azzal indokolta a döntést, hogy india el akarja kerülni a felesleges surlódásokat a két ország kapcsolataiban.

mint ismeretes, griffin korábban, az egyesült államok kabuli nagykövetségének beosztottjaként rendszeresen hírszerző tevékenységet folytatott az afgán ellenforradalmárok javára, és eltorzított információkat adott indiai újságíróknak. a nyár folyamán griffint át akarták helyezni új-delhibe, az indiai kormány azonban az előzmények ismeretében nem fogadta az amerikai diplomatát. washington megtorlásul szerdán megtagadta az akkreditálást egy indiai diplomatától.

az incidens kapcsán dean fischer amerikai külügyi szóvivő furcsa módon a szovjetuniót támadta, amiért annak idején a szovjet sajtó - az afgán és az indiai lapokkal együtt - leleplezte griffin tevékenységét.

Nm

a diplomáciai bonődalom tovább rontotta a két ország egyébként is feszült viszonyát. india ismételten tiltakozott az ellen, hogy az kormány az állítólagos szovjet veszélyre hivatkozva, korszerűsíti pakisztán fegyveres erejét, többek között f-16-os bombázókkal. a reagan-kormányzat viszont a szovjetunióhoz fűződő szoros kapcsolatok és kambödza törvényes kormányának elismerése miatt neheztel ndiára.

/amerikai

... gl fm ng

13.36 030981 1654

-. -

sk0022 4 230 mtik1024

pahr sajtóértekezlete /1. rész/

szabó zoltán, az mti tudósítója jelenti:

bécs, 1981. szeptember 3. /mti/ - a külföldre irányuló, illetve az ott kifejtett kulturális tevékenységről tartott csütörtökön sajtóértekezletet bécsben dr willibald pahr osztrák külügyminiszter, de természetesen szóba kerültek a nemzetközi politikai helyzettel összefüggő egyéb témakörök is. egy kérdésre válaszolva az osztrák külügyminiszter kijelentette: ausztria a dél-afrikai köztársaság elítélését várta az ENSZ biztonsági tanácsától, helyesnek tartotta volna, ha a testület egyértelműen megbélyegzi az angola elleni inváziót. ausztria természetesen tudomásul veszi a biztonsági tanácsban történteket, ha csalódást okozott is számára az amerikai vétő.

pahr a sajtóértekezleten leszögezte, hogy az osztrák kormány értékelése szerint a palesztina felszabadítási szervezet semmilyen tekintetben nem marasztalható el a bécsi zsinagóga ellen mult hét szombatján intézett támadásért, éppen ezért semmilyen változás nem várható bécs és a pfsz viszonyában. pahr hozzáfűzte, hogy ebben a kérdésben megegyezik bécs és washington álláspontja.

kulturdiplomáciai kérdésekről szólva az osztrák diplomácia vezetője elégedetten szólt a budapesti osztrák kulturális intézet tevékenységéről. külön eredménynek mondotta, hogy a kis létszámmal tevékenykedő intézet növekvő figyelmet fordít a vidéki városokban végzendő kulturális munkára is.

Nm

a szerkesztőségek tájékoztatására!

Willibald Pahr osztrák külügyminiszter csütörtöki bécsi sajtóértekezletén szóba került Gustáv Husák csehszlovák köztársasági elnök őszre tervezett ausztriai hivatalos látogatásának kérdése is. A külügyminiszter nem tagadta, hogy lehűlés tapasztalható a két ország kapcsolatában, és közölte: a külpolitikai tanács szeptember végén dönt arról, hogy szorgalmazzák-e egyáltalán Husák látogatását, vagy javasolják annak későbbi időpontra történő halasztását, osztrák részről mindenképpen a Hodic-féle kémügyet, valamint a közúti határátkelőhelyeken csehszlovák részről tanúsított magatartást sérelemzik. Pahr ugyanakkor utalt rá: a legmagasabb szintű látogatások felhasználhatók arra is, hogy megszüntessék a kétoldalú viszonyt zavaró félreértéseket, illetve tényezőket. /folyt./

sz/im lb ng

/arról,

15.07 030981 2313

sk0023 4 230 mtik1025

a szerkesztőségek tájékoztatására!

/2.rész/

Pahr sajtóértekezlete

egy, a budapesti osztrák kulturális központ épületével kapcsolatos kérdésre válaszolva, Pahr kifejtette, hogy egyrészt a több mint 100 millió schillinges építési költség miatt mondtak le az eredeti tervről, másrészt gondot okozott volna az adminisztráció fenntartásának különösen magas költsége. Osztrák számítások szerint a budapesti kulturális központ - a tervezetté természetesen - fenntartásának mintegy 70-80 százalékát adminisztrációs, tehát nem produktív költség terhelte volna, és ezért mondtak le a kulturális megépítéséről.

sz/im lb ng

15.17 030981 0673

sk0024 4 230 mtik1026

atomfegyvermentes övezet, fegyverzetkorlátozás

Köpenhága/London, 1981. szeptember 3. /adn/taszsz/dpa/ap/ - az észak-európai országok külügyminiszterei csütörtökön megállapodtak abban, hogy részletesen tanulmányozni fogják az észak-európai atomfegyvermentes övezet létrehozására vonatkozó javaslatot - jelentette be Kjeld Olesen dán külügyminiszter a skandináv országok diplomáciai vezetői köpenhágai értekezletének befejeztével.

a konferencián résztvevő dán, svéd, norvég, finn és izlandi külügyminiszter elhatározta, hogy ezzel kapcsolatos tevékenységük során rendszeres kapcsolatot tartanak egymással.

Olesen elmondotta, hogy Svédország és Finnország hivatalos képviselői Moszkvába utaznak, hogy pontosabban megismerjék a Szovjetunió álláspontját az atomfegyvermentes övezet kérdésében.

a külügyminiszteri tanácskozás záróközleménye nagy jelentőséget tulajdonít „az északi biztonságpolitikai egyensulynak, amely szélesebb nemzetközi összefüggésben is hozzájárul a béke és biztonság megszilárdításához.”

az észak-európai külügyminiszterek határozottan elítélték Dél-afrika angolai agresszióját, és követelték az inváziós csapatok haladéktalan kivonását. a közel-keletet illetően a skandináv országok külügyminiszterei bírálták kelet-jeruzsálem izraeli bekebelezését és hangsúlyozták, hogy a Begin-kormány politikája a megszállt arab területeken akadályozza a békefolyamatot.

X X X

Michael Foot, a brit munkáspárt vezére szerdán este Londonban ismét sürgette a fegyverzetkorlátozási tárgyalások azonnali megkezdését. Foot egy londoni nagygyűlésen kijelentette, hogy pártja szenvedélyesen szorgalmazza az ilyen nemzetközi tárgyalások megindítását. a politikus megerősítette a munkáspárt elutasító álláspontját a brit hadászati nukleáris ütőerő Trident-rakétákkal való felfegyverzésével kapcsolatban, és emlékeztetett arra is, hogy a párt határozatban szállt szembe az amerikai középhatótávolságú rakéták brit területen való elhelyezésével.

a nagygyűlésen felszólt Olof Palme, a svéd szociáldemokrata munkáspárt elnöke is. beszédében utalt a nukleáris fegyverkezési verseny elleni nyugat-európai mozgalom erősödésére, és sikra szállt az észak-európai atomfegyvermentes övezet létrehozásáért. Palme elítélte a neutronfegyver sorozatgyártását elrendelő washingtoni döntést is.

to lb ng

15.40 030981 2388

Nuv

sk0025 4 230 mtik1027

L, humanité - francia afrika-politika /1. rész/

párizs, 1981. szeptember 3. /mti/ - az új francia vezetésre háruló afrikai problémák bonyolultságát illusztrálja dacko közép-afrikai elnök eltávolítása és a katonák hatalomraütése - mutat rá a L, humanité csütörtöki számában robert lambotte, a giscardi adminisztráció öröksége e téren gazdasági, politikai, kulturális és katonai szempontból egyaránt súlyos, irreális lenne feltételezni, hogy néhány hónap alatt ezt a helyzetet mintegy varázsütésre meg lehet változtatni. nem kiigazítani kell, hanem új politikát kell kidolgozni.

az elmúlt két hónap során az afrikai problémákat a kormány kiemelt fontosságú témaként kezelte. a külkapcsolatok és az együttműködési minisztériumok felelősei számos országba látogattak el, sok külföldi vezető találkozott a köztársasági elnökkel. az elhangzott nyilatkozatok azt jelzik, hogy párizs el akarja határolni magát a korábbi neokolonialista gyakorlattól - írja lambotte a cikkben, amelynek címe: „a neokolonializmustól az együttműködésig”.

e politika konkrét példáját szolgálhatta franciaország állásfoglalása az angola elleni dél-afrikai agresszió elítélésében. ez gyors és hatékony lépés volt, és esetleg szerepet játszott abban, hogy hasonló magatartást tanúsított a nyugat-európai országok többsége. feltételezhető, hogy burgiba tunéziai elnök arra vonatkozó döntése, hogy engedélyezi a tunéziai kommunista párt számára tevékenységének minden téren való felújítását, valamint a szenegáli kormány határozata a legális pártok skálájának az igazi baloldali szervezetekre való kiterjesztésére, nem lettek volna olyan könnyen megvalósíthatók abban az időben, amikor giscard d'estaing állandó nyomása érvényesült.

közép-afrikával kapcsolatban a kormány úgy döntött, hogy a laktanyákban tartja az ott-tartózkodó több mint ezer francia katonát. belügről van szó, nincs beavatkozás sem a régi vezetés mellett, sem ellene. ez bölcs elővigyázatosság - írja lambotte -, mivel megvan a veszélye annak, hogy hasonló fordulatokra kerül sor más országokban is, ahol a kormányok régen csak a giscard-féle „kooperáció”, révén tartották magukat. a comore-szigeteken például bob denard - giscard cinkosságával odaküldött - zsoldosai gyakorolják a tényleges hatalmat, mayotte-ot a régi rézsím mesterségesen leválasztotta szigetcsoportjáról. /folyt./

bd/im lb ng

16.01 030981 2371

Nm

sk0026 4 230 mtik1028

L, humanité - francia afrika-politika /2. rész/

nem lehet tehát arról szó - folytatja a lap -, hogy a régi együttműködési gépezetet igazgassák tovább, vagy néhány formai módosítással tegyék kevésbé negatívvá. a kommunisták mindig határozott szakítást követelték az afrikai országokkal való kapcsolatok minden neokolonialista formájával. georges marchais, az fkp főtitkára legutóbbi afrikai utján sikraszállt az ipari, mezőgazdasági, technológiai és kulturális együttműködés fejlesztése, a hosszútávú szerződések, az afrikai országokkal való széleskörű konzultáció mellett.

természetesen nem lehet arról szó, hogy franciaország lemondjon szerepéről és úgy vélje, nincs többé helye afrikában - írja a L, humanité.-ellenkezőleg, belső érdekeinek megfelelően és azért is, hogy teljes mértékben betölthesse szerepét az afrikával és a harmadik világgal való új kapcsolatok kialakításában, szakítania kell a nemzetközi monopóliumok stratégiája melletti felsorakozással, mert enélkül új politikát nehéz megvalósítani. franciaországra nagy szerep vár egy olyan együttműködés révén, amely tiszteletben tartja a nemzetek szuverenitását és a kölcsönös érdekeket - írja lambotte.

bd/im lb ng

16.04 030981 1204

-.-

sk0027 4 230 mtik1029

észak-írország - novoje vremja

moszkva, 1981. szeptember 3. /taszsz/ - , londoni közömbösen fogadja az észak-ír éhségstrájkolóknak halálának hírért, miközben másokat emberszeretetre tanít, - írja a novoje vremja. a moszkvai külpolitikai hetilap megállapítja: a brit hatóságok mostani lépései logikus folytatását jelentik az írországgal és az irekkel kapcsolatos nyolc-évszázados politikának. a brit szigeteken - füzi hozzá - most csökkenteni igyekeznek az éhségstrájk jelentőségét, azt állítván, hogy annak csak korlátozott fontossága van. london számára előnyösebb azt állítani, hogy köztörvényes bűnözők szállnak szembe elnyomó politikájával.

N

az ir függetlenségi harcokban hagyománya van az éhségstrájkoknak, és most folyamodtak hozzá, hogy véget vessenek a foglyok megaláztatásainak. „ugyanakkor az egész világ számára nyilvánvaló, hogy a tory-kormányzat teljességgel képtelen az észak-ir probléma politikai megoldására, - fejezi be cikkét a novoje vremja.

ts lb ng

16.09 030981 0995

-. -

sk0028 4 230 mtik1030

spanyolország - nato - gonzález /1. rész/

madrid, 1981. szeptember 3. /mti/ - a spanyol szocialista munkáspárt változatlanul ellenzi spanyolország belépését a nato-ba - jelentette ki csütörtökön délelőtt madridban tartott sajtóértekezletén felipe gonzález, a párt főtitkára. a sajtóértekezlettel nyitották meg a szocialista párt kampányát a nato-ba való belépés ellen. a kampány keretében aláírásokat is gyűjtenek egy petícióra, amely azt követeli, hogy a miniszterelnök tüzzön ki népszavazást a kérdésről.

felipe gonzález hangsúlyozta: a spanyol szocialisták nem a nato ellen, hanem spanyolországban a nyugati katonai tömbbe való belépése ellen foglalnak állást. egy ilyen belépés nem szolgálja spanyolország védelmi érdekeit, hiszen az ország biztonságát fenyegető válsággócok kívül esnek a nato működési területén. a vitát erről a kérdésről - folytatta felipe gonzález - a spanyol demokrácia jelenlegi helyzetében rendkívül időszerűtlennek tartja, és azt a kormány súlyos tévedésének minősítette. a közvélemény nem is érti meg - mondotta - hogy a parlament idejét most a nato-ba tervezett belépés ügye köti le, és nem ennél sokkal fontosabb kérdésekről, mint például a hamisított étolaj által okozott tömeges mérgezéssel kapcsolatos felelősségről tárgyal.

gonzález képtelennek minősítette azt a helyzetet, hogy a belépéssel spanyolország szövetségi viszonyba kerülhet a spanyol szuverenitást gibraltár birtokban tartásával megsértő nagy-britanniával, és rámutatott, hogy a belépés egyrészt árthat spanyolország jó kapcsolatainak az arab országokkal, másrészt a status quo megbontása révén növeli az európai feszültséget. emlékeztetett arra is, hogy a nato-tagállamok kormányainak közbűnsége, ha nyíltan nem is ellenzi spanyolország felvételét, nem is lelkesedik érte a jelenlegi helyzetben.

Nm

gonzález rendkívül kemény szavakkal bélyegezte meg a belépést siettető amerikai nyomást, és megállapította: azok, akik mint a belügyekbe való beavatkozást elítélik a belépéssel szemben elhangzó külföldi nyilatkozatokat, nem tekintik ugyanilyen megengedhetetlen beavatkozásnak a belépést sürgető és helyeslő kijelentéseket.
/folyt./

... Leh/im lb ng

16.28 030981 2174

-.-

sk0029 4 230 mtik1031

spanyolország - nato - gonzález /2. rész/

ugyancsak elítélte azt a tényt, hogy amerikai részről a spanyol-amerikai kétoldalu szerződés megújítására irányuló tárgyalásokat a nato-ba való belépés erőltetésére használják fel, és azokon jogot követelnek maguknak arra, hogy ezeket a támaszpontokat a nato működési területén kívül eső konfliktusok esetén is - például egy közel-keleti konfliktusban - igénybe vehessék. elutasította a kormánynak azt az álláspontját, hogy hozzájárul a szerződésnek további 7 hónapra való, változatlan formában történő meghosszabbításához olyan körülmények között, hogy a tárgyalások menetéről nem tájékoztatja sem a parlamentet, sem az országot.

paradoxnak nevezte, hogy a nato-ba történő belépést egyszerű szótöbbséggel kívánják jóváhagyni, miközben olyan, jóval kevésbé fontos ügyhöz, mint az állami rádió és televízió igazgató tanácsának kinevezéséhez, kétharmados többség szükséges. kijelentette: ha spanyolország ily módon lép be a nato-ba, a szocialisták kormányra jutásuk esetén népszavazást tüznek ki a nato-ból való kilépésről.

gonzález végezetül tagadta, hogy a nato-ba való belépés ellen párhuzamosan folytatott kampány bármiféle közeledést eredményezne a szocialisták és a spanyol kommunista párt között.

... Leh/im lb ng

16.36 030981 1291

Nm

-.-

sk0030 4 230 mtik1032

Letartóztatás - kgb

moszkva, 1981. szeptember 3. /taszsz/ - mint az izvesztyija csütörtöki száma hírt adott róla, a szovjetunió állambiztonsági szervei letartóztatták j. kapusztjin szovjet állampolgárt, aki letartóztatásáig egy moszkvai vállalatnál volt alkalmaztatásban. Letartóztatásakor kapusztjinnál rejtjelkulcsokat, különböző feladatok végrehajtására, konspiratív kapcsolatok fenntartására szóló utasításokat és más olyan anyagokat találtak és koboztak el, amelyek cáfolhatatlanul bizonyítják, hogy az egyesült államok moszkvai nagykövetségének munkatársaiként tevékenykedő cia-ügynökök kapusztjint kémtevékenység folytatására használták fel. a vizsgálat folyik.

ti ht ng

16.41 030981 0700

sk0031 4 230 mtik1033

szovjetunió — japán

flesch istván, az mti tudósítója jelenti:

tokió, 1981. szeptember 3. /mti/ - szonoda szunao japán külügyminiszter köszönetét fejezte ki a szovjetunió kormányának, amiért a minap jelentős könnyítéseket léptetett életbe japán halászok számára. a tokiói diplomácia vezetője a képviselőház külügyi bizottságában arra az intézkedésre utalt, amellyel a szovjetunió - japán kérésének megfelelően - engedélyezte a kombu nevű ehető tengeri növénynek, é fontos japán népelelmezési cikknek a gyűjtését a szovjet szignalnij-sziget térségében. jelenleg már háromszázharminc japán halászhajó tevékenykedik a sziget övezetében, és szakértők szeptember végéig mintegy 600 millió jen értékű zsákmányra számítanak.

szonoda hangot adott reményének, hogy kormányá más vonatkozásban is felveheti a párbeszéd fonalát a szovjetunióval. erre szerinte jó alkalmat kínál tervezett találkozója szovjet kollégájával, andrej gromikoval az ensz-köszgyűlés őszi ülészakán. a japán külügyminiszter azt fejtegette, hogy „ha a két állam közötti egyéb problémákat is a fenti kérdéshez hasonlóan sorra megoldanák, akkor japán a nemzetközi helyzet bonyolultságára való tekintet nélkül önálló álláspontra helyezkedve kezelné a tárgyalásokat,„ noha az

Nw

ugynevezett területi kérdésben - értsd: a szovjetunióval szemben - támasztott megalapozatlan japán követeléseket illetően - eltérnek a nézetek, Japán mindenképpen szeretné megkezdeni a párbeszédet - mondotta.

a szonoda által hangoztatott tárgyalási készséget azonban - különös megvilágításba helyezte az a csütörtöki gyűlés, amelyet a kormányzó liberális demokrata párt rendezett, az északi szigetek visszakövetelése, céljából a demonstratív találkozó, amelyen szakuraucsi josio, az ldp főtitkára is felszólt, a polgári sajtó előzetes figyelmeztetése szerint is kirívóan szovjetellenes szándékok jegyében szerveződött. mint a tekintélyes aszahi simbun emlékeztetett rá, a tokiói héják összejövetele az állítólagos szovjet fenyegetés jelszavával a fegyverkezés meggyorsításának propagandáját szolgálta. szuzuki zenko kormányfő, az ldp elnöke távol maradt a gyűléstől, jóllehet részvételére vonatkozóan - párthatározatot hoztak. a miniszterelnököt emiatt szélsőjobbról bősztámadások érték.

... fn/fe lb ng

16.46 030981 2275

sk0032 4 230 mtik1034

magyar tudományos napok finnországban

helsinki, 1981. szeptember 3. /mti/ - a finn tudományos akadémia és a magyar tudományos akadémia között 1975 óta fennálló egyezményes kapcsolat keretében augusztus 27. és szeptember 3. között rendezték meg a magyar tudomány napjait finnországban. a rendezvényeken pállénárdnak, az mta főtitkárának vezetésével 32 tagú, magyar tudósokból és szakemberekből álló küldöttség vett részt.

a nagy érdeklődéssel kísért rendezvény-sorozat egyik célja új közös kutatási témák feltárása volt, a másik pedig az, hogy lehetőség nyíljon a tudományos kutatási eredmények szélesebb körű ismertetésére. a két ország közötti tudományos együttműködést rögzítő jegyzőkönyv alapján 20-25 témában folynak közös kutatások. az idei rendezvénysorozat keretében 8 témakörben /számítógépes kardiológiai vizsgálatok, lézerfizika, geofizika, geodézia, kisgyorsítók segítségével, magfizikai módszerek felhasználásával folytatott nyomelemzés biológiai és ipari alkalmazásai stb./ került sor szekcióülésekre helsinki és más vidéki nagyvárosok egyetemein.

[Handwritten signature]

a csaknem egy hétig tartott nagyszabású rendezvénysorozat részvevői tisztéleteére dr. matusek tivadar nagykövet szerdán este fogadást adott. a fogadást rohmann imre zongoraművész hangversenye követte a kulturális és tudományos központban. a magyar tudomány finnországi bemutatkozása csütörtök délelőtt záróüléssel ért véget.

gt/fe lb

16.54 030981 1431

sk0033 4 230 mtik1035

le duan moszkvában

moszkva, 1981. szeptember 3. /mti/ - baráti látogatásra csütörtökön moszkvába érkezett le duan, a vietnami kommunista párt központi bizottságának főtítkára. le duan-t elkísérte utjára to huu, a vkp kb politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese. a vendégeket a vnukovói repülőtéren konsztantyin csernyenko, az szkp kb politikai bizottságának tagja, a központi bizottság títkára fogadta.

fl/vs ht bs

17.12 030981 0460

sk0034 4 230 mtik1036

közel-kelet - 3.

beirut, 1981. szeptember 3. /upi/ap/reuter/ - csütörtök délelőtt a beirut melletti baabda elnöki palotában megkezdte munkáját a libanoni béke létrehozása érdekében közvetítő négyoldalu bizottság.

a bizottság ötödik miniszteri szintű ülésén, amelyet kétnaposra terveznek, részt vesz szabah al-ahmad al-dzsabir al-szabah sejk kuvaiti, szaud al-fejszal herceg szaudi és abdel halim khaddam szir külügyminiszter, valamint sedli klibi, az arab liga főtítkára. a közvetítő bizottságot az arab liga azzal a céllal állította fel, hogy segítséget nyújtson a libanoni államnak a válság rendezésében.

f

sk0035 4 230 mtik1037

Irán

teherán, 1981. szeptember 3. /mti-taszsz/afp/ap/reuter/ - az iráni parlament csütörtökön nagy többséggel jóváhagyta az új kormány névsorát, amelyet mahdavi-kani miniszterelnök terjesztett elő egy nappal korábban. a képviselők 170 szavazattal négy ellenében, négy tartózkodás mellett szavazták meg a 22 tagú új kormányt. kilenc jelen levő képviselő nem vett részt a szavazásban.

a miniszterelnök a képviselők előtt mondott beszédében arra figyelmeztette az iráni népet, hogy az országban létezik egy „ötödik hadoszlop”, amelynek célja a fennálló társadalmi rend megsemmisítése. az újonnan kinevezett miniszterelnök kijelentette: radzsai és bahnár meggyilkolásában külföldi ügynököknek is részük volt. elmondotta, hogy folyamatban van a biztonsági erők átszervezése, azzal a céllal, hogy megerősítsék azokat. a kormányfő hangsúlyozta: az ország előtt álló három legfontosabb feladat: az iraki-iráni konfliktus megoldása, a belső biztonság és a gazdasági helyzet megszilárdítása.

hatékony biztonsági intézkedéseket sürgetett a dzsumhorije-izslamiban, az iszlám közitársasági párt lapjában mohammad szadughi ajatollah, khomeini tanácsadója, az iszlám-forradalmi bíróságok ügyésze. egy, a radzsai elnök és bahnár miniszterelnök halálával kapcsolatos részvétnyilatkozatában szadughi ajatollah felveti a biztonsági szervek felelősségét a múlt vasárnapi merényletekkel kapcsolatban, ha az ezzel foglalkozó emberek nem képesek a politikai személyiségek és a nép biztonságának szavatolására, akkor a fiatal iszlám gárdistákat kell felkérni erre, akik készek ennek a feladatnak eleget tenni - idézte a lap mohammad szadughit.

ugyancsak a dzsumhorije-izslami csütörtöki közlése szerint ellenforradalmi elemek a kaszpi-tenger partján fekvő bandar anzali kikötővárosban meggyilkolták morfeza khodadi hodzsatoleszlámot, khomeini ajatollah képviselőjét. az ellenforradalmárok éjjel dobtak kézigránátot a vallási vezető házára. a merénylet időpontját nem közölte a lap. gyújtóanyaggal teli üvegeket dobtak rasid jazdi hodzsatoleszlám kermanban lévő házára is. shirazban 24 üzlet és tiz lakóház semmisült meg, illetőleg rongálódott meg bombamerényletek során.

összeecsapások voltak csütörtökön teherán déli részén az iszlám gárdisták és ellenzéki erők között. a teheráni rádió közlése szerint a nyolcórás tüzharc nyomán 11 baloldali, a kormánnyal szembenálló személy vesztette életét.

... km lb bs

17.25

030981 2434

sk0036 4 230 mtik1038

jepisev befejezte lengyelországi látogatását

varsó, 1981. szeptember 3. /mti/ - befejezte néhánynapos lengyelországi látogatását alekszej jepisev hadseregtábornok, a szovjet hadsereg és haditengerészeti flotta politikai főcsoportfőnöke. jepisevet varsói tartózkodása idején fogadta stanislaw kania, a lengyel egyesült munkáspárt központi bizottságának első titkára és wojciech jaruzelski hadseregtábornok, miniszterelnök, nemzetvédelmi miniszter. jepisev látogatást tett a lengyel néphadsereg több alakulatánál.

mint a pap lengyel híregynökség hangsúlyozta, jepisev látogatása hozzájárult a lengyel és a szovjet hadsereg közötti fegyverbarátság elmélyítéséhez, s ahhoz, hogy ez a barátság új tartalommal telítődjék a szövetségesek biztonsága érdekében teljesített szolgálatban.

kn/vs ht bs

17.33 030981 0817

-,-

sk0037 4 230 mtik1039

ciprus - török utcafoglalás

szófia, 1981. szeptember 3. /mti/ - a ciprusi kormány tiltakozott az egyesült nemzetek szervezeténél a szigetország fővárosát görög és török részre elválasztó „zöld vonal” mentén lezajlott legújabb incidens miatt. a ciprusi török fél néhány nappal ezelőtt önkényesen elfoglalta a „zöld vonalhoz” tartozó karaolisz utcát, amely a ciprusi nemzeti gárda előretolt állásaiban szolgálatot teljesítőkre szolgált. az utcát először egyszerűen lezárták a forgalom elől, majd a várható következményektől tartva az énsz alakulatok kezére adták. az utcát jelenleg is a „kékszakosok” ellenőrzik. az utóbbi hónapokban ez volt a harmadik eset, hogy a ciprusi török közösség hasonló módon bővítette a „semleges zónát”.

nikosz rolandisz ciprusi külügyminiszter magához kérte hugo juan gobbit, az énsz főtitkárának ciprusi különmegbizottját és figyelmeztette, hogy a ciprusi kormány semmiképpen sem fogja eltérni a „zöld vonal” mentén kialakult helyzet megváltoztatását.

a ,,semlegesített,, utca lakosainak többsége - fegyveres konfliktustól tartva - időközben elhagyta otthonát. a ciprusi török fél mindaddig semmilyen magyarázatot sem adott a sajátos ,,területgyarapításra,,.

... ék/fe pl bs

17.41 030981 1257

sk0038 4 230 mtik1040

kongresszus

bukarest, 1981. szeptember 3. /mti/ - bukarestben csütörtökön plenáris üléssel befejeződött a xvi. nemzetközi tudománytörténeti kongresszus. az egyhetes tanácskozás munkájában csaknem 50 ország több mint ezer szakembere vett részt, köztük 25 tagu magyar küldöttség is.

a kongresszus három új államot vett fel a nemzetközi tudománytörténeti és tudományfilozófiai szövetségbe: irországot, pakisztánt és dél-koreát. ezzel a szövetséghez csatlakozott nemzeti bizottságok száma 35-re emelkedett.

a kongresszuson a nemzetközi tudománytörténeti és tudományfilozófiai szövetség új elnökévé erwin hiebert, a harvard egyetem professzorát választották meg. újjáválasztották a 14 állandó bizottság vezetőségét is. a kémiai bizottság elnöke szabadváry ferenc, az országos műszaki múzeum főigazgatója lett. egyben beválasztották a technológiai állandó bizottság vezetőségébe is. hivatalosan megalakították a magyar és amerikai közös javaslatra elfogadott 15. állandó bizottságot, amely a nők tudományban és technológiában elfoglalt szerepével foglalkozik, s a négytagú vezetőségbe választották vámos évát, az országos műszaki múzeum tudományos munkatársát. döntöttek arról, hogy a legközelebbi kongresszust a kaliforniai berkeleyben rendezik 1985-ben.

... olt/vs ht bs

17.45 030981 1297

J

sk0039 4 300 mtik1041

amerikai neutron-taktika

moszkva, 1981. szeptember 3. /taszsz/ - a taszsz szovjet hírnökök katonai szemleírója elemzi azt a taktikát, amelyet az amerikai kormányzat folytat a neutronfegyver nyugat-európai elhelyezése érdekében.

a háboruellenes mozgalmak 1977-78-ban megélnékültek és a fokozódó tiltakozás eredményeként washington elállt attól a tervétől, hogy rövid időn belül neutronfegyvert telepítsen nyugat-európába. a kormányzat ugyanakkor megváltoztatta, finomította a nyugat-európával szembeni „neutronpolitika, taktikáját.

a fehér ház fokozatosan adagolta a „nagy sugárhatású, fegyverről szóló híreket és igyekezett megnyugtató magyarázatot fűzni ezekhez. még saját miniszterük kijelentéseit is cáfolták.

először a neutronfegyver alapvető alkatrészeinek gyártását jelentették be, majd a hadügyminiszter azt közölte, hogy az egyesült államokban a neutronfegyver gyártását és rendszerbe állítását fontolgatják. míg végül következett a neutronfegyver teljes gyártásának megkezdéséről szóló bejelentés. a „keserű pilulák megédesítésének, taktikáját követve washington biztosította szövetségeseit, hogy a neutronöltettel csak lance típusu rakétákat és nyolc hüvelykes lövedékeket szerelnek fel.

egyértelmű azonban, hogy az egyesült államok neutron-tervei ezzel nem értek véget. kérdés, washington milyen új lépéseket akar tenni, hogy rábírja nyugat-európát a pentagon feltételeinek elfogadására? az amerikai kormányzat ugyanis előbb vagy utóbb azt fogja követelni szövetségeseitől, hogy helyezték el területükön a neutronfegyvert. nem kizárt az sem, hogy az amerikaiak a jövőben nagy hatótávolságú célbajuttató eszközöket is ellátnak hatalmas neutron robbanófejekkel.

míg korábban az amerikai stratégák - főleg nyilvános fellépéseikben - arról beszéltek, hogy az egyesült államok nukleáris potenciálja a feltartóztatás politikai eszköze és ennek az erőnek a fenyegetésével él lehet kerülni alkalmazását, addig most nyugaton a neutronfegyvert, mint európai hádszíntéren bevethető, gyakorlati hadviselési eszközt reklámozzák.

washington legújabb nukleáris fegyverkezési intézkedései világosan mutatják a jelenlegi amerikai politika agresszív jellegét. a történelem azonban már bebizonyította, hogy egyetlen országnak sem sikerült még tömegpusztító fegyver birtoklását monopolizálnia.

A

az amerikai kormányzatnak a neutronfegyverre vonatkozó döntését hatalmas tömegtiltakozások követték és ez azt bizonyítja, hogy az emberiség meg tudja védeni legfőbb jogát, az élethez való jogot és megghusítja az amerikai imperialisták gyilkos terveit.

pc lb

17.51 030981 2618

sk0040 4 230 mtik1042

észak-írországi - szovjet író véleménye

moszkva, 1981. szeptember 3. /taszsz/ - alekszandr csakovszkij, a Lityeraturnaja gazeta szovjet irodalmi hetilap főszerkesztője, a legfelsőbb tanács szovjet-brit szekciójának vezetője nyilatkozatot adott a taszsz szovjet hírügynökségnek.

„a belfasti börtönből érkező hírek felháborodást váltanak ki belőlünk, mindez nagy-britanniában történik, amely magát a legrégebbi demokráciával rendelkező országnak nevezi.,,

a szovjet író kijelentette: „tiz ember már belepesztült az éhségstrájkba, többen pedig halálukon vannak, s mindez nem a társadalmi rendszer megváltoztatásáért történik, hanem azért, hogy alapvető polgári jogokat vívjanak ki maguk és a velük egy hiten lévőek számára.,,

az angol hatóságok bűnös cselekedetei ulsterben arra készítetnek, hogy más becsületes emberekkel együtt elítéljem azt az országot, amelyet eddig tiszteltem. hasonló gondolkodásu emberek magában angliában is sokan vannak, s fellépnek az önkény ellen.

szeretném hinni, hogy az angol kormány meggondolja magát és véget vet ulsteri önkényének. ha ez nem következik be, akkor a mostani észak-írországi tragédia az angol történelem egyik dicstelen lapja lesz.

mégis hiszem, hogy az emberiség közös erőfeszítésével az önkénynek véget lehet vetni, az emberek nem hallgathatnak, felemelik szavukat a jogfosztottak védelmében - fejezte be nyilatkozatát alekszandr csakovszkij szovjet író.

ts lb bs

17.53 030981 1463

sk0041 4 230 mtik1043

véget ért a lemp kb-plénum

kelemen istván, az mti tudósítója jelenti:

Varsó, 1981. szeptember 3. /mti/- csütörtökön a délutáni órákig tartott a vita a lengyel egyesült munkáspárt központi bizottságának harmadik plenáris ülésén a szerdán előterjesztett referátumról. ennek témája az volt, hogy a gazdasági reform körülményei között milyen feladatok várnak a pártra a szocialista vállalatok munkásönkormányzata helyzetének alakításában.

mind a referátumban, mind a vitában nagy hangsúlyt kapott, hogy a jövő év elején bevezetésre kerülő reformnak összhangban kell lennie a szocialista politikai-gazdasági rendszer alapelveivel. az állami vállalatoknál a termelőeszközöknek össznépi tulajdonban kell maradniok, tehát nem lehet szó valamiféle csoporttulajdon-kialakításáról, s arról sem, hogy a párt lemondjon a gazdaság irányításáról.

főszóalálásában kazimierz barcikowski, a politikai bizottság tagja, a kb titkára a többi között rámutatott: a munkás önkormányzatokkal kapcsolatban a pártnak széles körű felvilágosító-munkát kell végeznie, mert számos helyen a szolidaritás megpróbálja kész tények elé állítani az embereket. barcikowski határozott fellépést sürgetett a szolidaritás szélsőséges irányzataival szemben. zbigniew madej miniszterelnök-helyettes arról beszélt, hogy ha sikerül fokozni a szénbányászat és a mezőgazdaság termelését, akkor van lehetőség arra, hogy az ország két-három év alatt kijusson a válságból.

csütörtökön megtartotta a kilencedik kongresszus utáni első munkaiülését a központi pártellenőrző bizottság. elnöke: jerzy urbanski egyebek között emlékeztetett arra, hogy a kongresszus a korábbinál jóval szélesebb jog- és feladatkörrel ruházta fel a testületet, s a megnövekedett feladatoknak maradéktalanul eleget kell tenni.

a kb a csaknem kétnapos vita után több határozatot fogadott el. az egyik rögzíti a párt feladatait a munkásönkormányzatok helyzetének alakításában, egy másik határozat értelmében bizottságot hoznak létre annak tanulmányozására, hogy milyen körülmények, tények és okok vezettek a lengyel népköztársaság történetében különféle társadalmi konfliktusokhoz. a plénum úgy döntött, hogy létrehozza a kb bányáügyekkel foglalkozó új bizottságát. ugyancsak elfogadta a politikai bizottságnak azt a javaslatát, hogy a kb bizottságaiba kooptálják azokat a vajdasági első titkárokat, akik nem kb-tagok, vagy póttagok.

sk0043 4 230 mtik1045

reagan - chicago /2.rész/

csütörtökön délelőtt az amerikai faipari dolgozók országos szakszervezete százéves jubileuma alkalmából az amerikai elnök újabb beszédet mondott. Láthatólag arról akarta meggyőzni a csaknem nyolcszáz ezer tagot számláló szakmai szövetség vezetőit, hogy a kormány nem munkás-ellenes érvek és bizonyítékok helyett azonban idézetekkel és a színész-szakszervezet elnökeként eltöltött éveire vonatkozó utalásokkal próbálta megbékíteni a kormányzat iránt egyre hívősebb szakszervezeteket.

kormányának gazdasági programja - mondta reagan - még épphogy csak megkezdődött, s a nyolc hónap után mutatkozó eredménytelenség az elmúlt tíz év mulasztásaiból következik. az infláció leszorítását, a kamatlábak tartós csökkenését ígérte, de ezuttal már tartózkodott attól, hogy időpontot jelöljön meg.

reagan beszédében csupán néhány mondatot szentelt a repülésirányítók sztrájkjának. szavaiból kitűnt, hogy álláspontja ebben a kérdésben semmit sem változott: az amerikai közalkalmazottak sztrájkját „a szuverén nép elleni sztrájknak” minősítette, az ilyen akció, amely által a kormány megbénítását próbálják elérni azok, akik felesküdték erre a kormányra, elképzelhetetlen és megengedhetetlen,, - mondta.

embargó 20.30 óráig!

reagan elnök csütörtökön visszatért washingtonba egyhónapos szabadságáról, amelyet a kaliforniai santa barbara-i birtokán töltött.

br pl bs

18.09 030981 1453

G

sk0044 4 300 mtik1046

egyiptom - letartóztatások - 2.

kairó, 1981. szeptember 3. /mti/ - csütörtökre virradóan az egyiptomi biztonsági szervek letartóztatták az ellenzéki mozgalom több tucatnyi neves személyiségét - közölték egybehangzóan a nap folyamán az ország vezetésével szembenálló különböző politikai pártok szóvivői.

a kairói belügyminisztérium közleményében, a vallási viszálykodás felszításával, vádoltak őrizetbe vételéről számolt be - a letartóztatottak számának és nevének említése nélkül, mint a baloldali nemzeti haladó párt rendelkezésére álló információkból kitűnik - a délutáni órákig negyven névből álló listát hoztak nyilvánosságra - a hatóságok a világi és vallási ellenzék olyan személyiségeit fogták le, akik egyiptom kül- és belpolitikai irányvonalának erélyes bírálatairól ismertek, anélkül azonban, hogy a mohamedán-kopt összetűzésekkel való kapcsolatukról bármit is tudni lehetne.

közöttük van a marxistákat és nasszeristákat tömörítő nhp vezetőségének mintegy tíz tagja, a parlamenti ellenzék irányító szocialista munkapárt neves alakjai - így halmi murad, a párt alelnöke is - az egykori /immár feloszlatott/ új vafd párt elnöke, fuad szirageddin, az iszlám ellenzék vezetőjeként ismert omar telemszani, az al-daua című folyóirat főszerkesztője, továbbá számos ügyvéd és újságíró.

a politikai ellenzék tevékenysége és az utóbbi időben kétségtelenül sűrűsödő vallási zavargások közötti állítólagos összefüggés magyarázatát kairóban anvar szadat államfő szombatra beharangozott parlamenti beszédétől várják.

rg/dm pl bs

18.13

030981 1568

-.-

sk0045 4 230 mtik1047

kania - zárszó

varsó, 1981. szeptember 3. /mti/

zárszavában stanislaw kania hangsúlyozta, hogy a párt nagy jelentőséget tulajdonít a munkásönkormányzatnak, mint a kollektívák felelősségérzetét, jobb közérzetét előmozdító tényezőnek. a vállalati önkormányzatnak azonban össze kell kapcsolódnia azzal, hogy az igazgatóknak, vagyis az össznépi érdekeket képviselő vezetőknek is kedvező helyzetet kell biztosítani. a párt nem mond le a káderpolitikával kapcsolatos jogairól - jelentette ki a kb első titkára.

ami az ország politikai helyzetét illeti, kania kijelentette: a hatalom minden szükségesnek mutakozó eszközt igénybe vesz a szocializmus védelmére, ugyanakkor megállapodásra törekszik mindazokkal, akik a szocialista vívmányok oldalán állnak.

emlékeztetett a nyári krím-félszigeti legfelsőbb szintű lengyel-szovjet találkozóra, s az arról kiadott közleményt a két párt, a két ország barátsága dokumentumának minősítette. hangsúlyozta: a szovjet vezetők meg vannak győződve arról, hogy a lengyel nép képes saját erejéből urrá lenni a nehézségeken.

végezetül a párt fő feladatának nevezte az állam erősítését, és azt, hogy az országon belül mindazokkal - akik nem ellenségei a pártnak - a megállapodások irányzata erősödjék.

kn/vs bs

18.29 030981 1291

sk0046 4 230 mtik1048

szkp kb - belga kp

moszkva, 1981. szeptember 3. /taszsz/ - az szkp központi bizottsága táviratban köszöntötte a belga kommunistákat pártjuk megalapításának 60. évfordulója alkalmából.

J

az szkp központi bizottságának üdvözlő táviratá méltatja a belga kommunista párt bel- és külpolitikai tevékenységét, s meglelégedéssel szól a két pártot összefűző kapcsolatokról. az szkp központi bizottsága táviratában újabb sikereket kíván a belga testvérpártnak a belga nép érdekében, a békéért és a szocializmusért vívott harcában.

ti ht bs

18.31 030981 0555

sk0047 4 230 mtik1049

szovjetellenes akció

new york, 1981. szeptember 3. /taszsz/ - ismét támadást intézett a szovjetunió new yorki ensz-missziójának tagjai ellen a szélsőjobboldali „zsidó védelmi liga”. az ensz-diplomaták parkoló kocsijai alá alá gyújtóbombákat tettek. a robbanószerkezeteket szerencsére idejében észre vették.

az egyesült államok illetékes szervei mindezig semmit sem tettek, hogy elejét vegyék a szovjet diplomaták elleni hasonló akcióknak.

ts ht bs

18.32 030981 0480

sk0048 4 300 mtik1050

etióp cáfolat

addisz abeba, 1981. szeptember 3. /taszsz/ - az etióp kormány teljes mértékben alaptalannak nevezte és visszautasította egyiptomnak azt az állítását, hogy a jemeni népi demokratikus köztársaság, libia és etiópia által a közelmúltban aláírt barátsági és együttműködési szerződés ellentmond az el nem kötelezettségi mozgalom elveinek.

f

az etióp külügyminisztérium hivatalos képviselője rámutatott, hogy a vád annál is inkább képtelen, mivel olyan ország részéről hangzik el, amely arabellenes összeesküvésben vesz részt, nyíltan csatlakozott az imperialista táborhoz és egyik szerzője volt a camp david-i különalkunak, kiárusította a palesztin nép érdekeit.

kairó ugyannakor csatlakozott számos olyan szerződéshez, amelyek éppen az adeni szerződés három aláírója ellen irányulnak - hangsúlyozta az etióp diplomata.

a jemeni népi demokratikus köztársaság, líbia és etiópia által kötött barátsági és együttműködési szerződés teljes egészében megfelel az ENSZ alapokmánya, és az el nem kötelezettek mozgalma elveinek. a három ország megállapodása a vörös-tenger, az indiai-óceán, és a perzsa-öböl térségének háborús és reakciós erőit, az imperialista uralom ellen irányul. a szerződés a regionális együttműködés fejlesztését irányozza elő, és nem irányul egyetlen más ország ellen sem - hangoztatta az etióp külügyminisztérium képviselője.

pc pl bs

18.36

030981 1395

sk0049 4 230 mtik1051

kubai kormánynyilatkozat

havanna, 1981. szeptember 3. /mti/ - a kubai kormány teljes egészében alaptalannak minősítette alexander haig amerikai külügyminiszternek azt az állítását, amely szerint kuba fegyvereket és tanácsadókat küldött salvadorba.

a granma című napilap által csütörtökön nyilvánosságra hozott kormánynyilatkozat hangsúlyozza: az efféle valótlanosságok hangoztatásának egyebek között az a célja, hogy az egyesült államok fokozza kuba elleni agresszív cselekedeteit.

a kubai forradalmi kormány nyilatkozata haig amerikai külügyminiszter szenátusi kijelentéseire és az egyesült államok külügyminisztériumának hivatalos nyilatkozatára utal.

kifejezi azt a meggyőződését, hogy az egyesült államok brutális salvadori intervenciójának kudarca nyomán hangoztatott valótlan állítások célja az, hogy igazolják a hősiessé salvadori nép ellen tervezett újabb vérfürdőt és a máshol végrehajtandó agressziókat.

L

--- az olyan állítás, hogy a kubától és a szovjetuniótól kapott fegyvereken kívül közép-amerikában a kubai fegyveres erők kötelekei vannak, teljességében valótlan - hangoztatja a havannai nyilatkozat.

--- a nyilatkozat kifejezésre juttatja a kubai népnek azt az eltökéltségét, hogy megvédje hazáját és ennek alátámasztásaként utal arra, hogy immár több mint félmillió felfegyverzett és kiképzett tagja van a területvédelmi miliciáknak.

--- a nyilatkozat felszólítja alexander haig külügyminisztert és az amerikai kormányt, hogy a világ és az egyesült államok közvéleménye előtt bizonyítsák állításaikat, majd rámutat: kuba husz éve áll ellen az amerikai gazdasági blokádnak, fenyegetéseknek és agresszióknak. kuba sosem rettent meg és nem fog megrettenni, bármily erős ellenséggel álljon is szemben.

ml/vs ht bs

18.43 030981 1767

sk0050 4 230 mtik1052

rövid hírek

Lóránt jános kiállítása

--- prága, 1981. szeptember 3./mti/ - Lóránt jános munkácsy-és szot-dijas festőművész alkotásaiból kiállítás kezdődött csütörtön a prágai kulturális központban. az egy hónapig tartó tárlaton a csehszlovák főváros közönsége a művésznek az utóbbi tíz évben festett munkái közül 29 válogatott akvarellt és olajképet tekinthet meg. az alkotó részvételével rendezett megnyitó ünnepségen vlastimil winter, a prágai egyetem professzora és jaroslav kubicka szobrászművész méltatta Lóránt jános munkásságát, megemlítve azt is, hogy a magyar festő élénk kapcsolatokat tart fenn csehszlovák képzőművész-körökkel, s rendszeresen dolgozik csehszlovákia nyári művésztelepein.

bartók - svájc

--- bern, 1981. szeptember 3./mti/- az idei luzerni és montreux-i zenei fesztivál középpontjában - a centenárium jegyében - bartók béla művei állnak. a luzerni fesztivál diszsfogadásán kurt furgler szövetségi elnök, a montreux-i fogadáson pedig hans hürlimann belügyminiszter pohárköszöntőjében melegen méltatta bartók életét és munkásságát, kiemelve magyarországnak a világ zenekultúrájában

(Handwritten mark)

játszott fontos szerepet, a fesztiválok keretében a magyar állami hangversenyzenekar ferencsik jános vezényletével és rányi dezső közreműködésével nagyszerű koncerteket adott.

carter japánban

tokió, 1981. szeptember 3./reuter/dpa/ - csütörtökön ötnapos magánjellegű látogatásra japánba érkezett jimmy carter, az egyesült államok volt elnöke. carter kínából érkezett oszakába. japáni tartózkodása alatt találkozik szuzuki zenko miniszterelnökkel és szonoda szunao külügyminiszterrel, előadást tart japán üzletembereknek, ipari létesítményeket látogat meg és szerepel a japán televízióban.

kzs pl bs

18.55 030981 1749

sk0051 4 230 mtik1053

nszk - költségvetési program /1.rész/

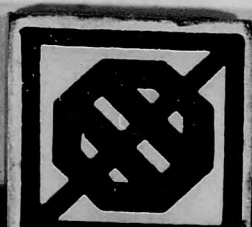
follinus könyves jános, az mti tudósítója jelenti

bonn, 1981. szeptember 3. /mti/ - a nyugatnémet kormány csütörtökön elfogadta az nszk 1982-es költségvetésének végleges programját.

a megközelítőleg 241 milliárd márka összegű költségvetés finanszírozásához a kormány egyrészt 26,5 milliárd márka állami hitelt vesz fel, másrészt elég jelentős mértékben korlátozza a lakosság eddigi életszínvonalát.

az életszínvonalat korlátozó intézkedések két csoportból, a szociális juttatások lefaragásából és adóemelésekből tevődnek össze.

több, mint két milliárd márkával kisebb jövedelemre számíthatnak a jövőben az eddig kiváltságosként kezelt köztisztviselők. évente másfél milliárd márkával kevesebbet fordít a nyugatnémet állam a családi pótlékra, az első gyerek után változatlanul ötven márka lesz a családi pótlék, a második gyerek esetében viszont 120 márkáról 100-ra, a harmadik gyerek esetében pedig 240 márkáról 220-ra korlátozzák. egy háromgyerekes család esetében ez tíz százalékos csökkentést jelent.

b

növelik a lakossági hozzájárulást az egészségügyi ellátás területén is. a betegbiztosítási intézmények a fogorvosi költségekből a jövőben az eddigi 80 százalék helyett csak 60-at fizethetnek, vagyis a lakossági hozzájárulás 20 százalékról negyven százalékra emelkedik. a gyógyszer térítési díját receptenként az eddigi egy márka helyett négy márkáig növelik. enyhébb betegségek esetén a gyógyszereket az orvosok nem írhatják a beteglapra, hanem azokat a gyógykezelteknek teljes árban maguknak kell fizetniük.

emelik a dohányárúkat, az égetett szeszesitalok és a pezsgő adóját. a dohányárúkat adójának 32 százalékos emelésétől a nyugatnémet állam 1982-ben fél év alatt 1,4 milliárd márka többletbevételre számít. az égetett szeszesitalok és a pezsgő adójának jövő április 1-én emelése összesen 450 millió márka többlet bevételt jelent az államháztartásnak.

a takarékosági intézkedésektől a bonni kormány azt várja, hogy azok javítani fogják a márka nemzetközi árfolyamát és tehermentesítik a nyugatnémet hitelpiacot. az elképzelések szerint ennek révén egy idő után csökkenteni lehetne a márka magas kamatait, amelyek jelentősen korlátozzák a beruházási tevékenységet. /folyt./

fkj/fe pl bs

19.28 030981 2288

sk0052 4 230 mtik1054

nszk - költségvetési program /2.rész/

a költségvetési program elfogadása a szociáldemokrata és a szabaddemokrata párt ingátag kompromisszuma, és a két párt ellentétéinek csupán elnapolását jelenti. a szabaddemokrata párt nyomására az spd lemondott egy olyan program megvalósításáról, amelynek az egy és negyed milliós munkanélküliség csökkentése lett volna a feladata. a tőkés érdekeket mindvégig határozottan képviselő szabaddemokrata párt ennek fejében elállt attól a követelésétől, hogy csökkentsék a munkanélküli segélyt. a kompromisszum ingátag voltát bizonyítja, hogy mindkét párt azonnal bejelentette: a gazdasági helyzet további rosszabbodása esetén újból előáll az említett követelését, vagyis az spd a foglalkoztatási program megvalósítását, az fdp pedig a munkanélküli segély megnyirbálását fogja követelni.

a végleges költségvetési programot szinte elfogadásának pillanatában minden oldalról heves bírálatok fogadták. a tőkés érdekvédelmi szervezetek a tőkének tett kezvezményeket keveslik, a szakszervezetek pedig a szociális juttatások megnyirbálását és a munkanélküliséget csökkentő program elmaradását ítélik el.

fkj/fe pl bs

19.31 030981 1170

sk0053 4 230 mtik1055

angola - dél-afrika

-Lisszabon/Luanda/Maputo, 1981. szeptember
3./reuter/ap/pl/taszsz/afp/ - a dél-afrikai csapatok csütörtökön behatoltak a gyéren lakott angolai cuango-cubango tartomány területére - jelentették angolai hivatalos forrásokra hivatkozva a hírügynökségek. a dél-afrikai csapatok a határtól 300 kilométerre fekvő mavinga irányába nyomulnak előre.

a namibiához közelfekvő cuango-cubango tartomány cunene tartománnyal határos, ahova 11 nappal ezelőtt nyomultak be dél-afrikai haderők. ezzel egyidőben immár ötödik napja folynak a harcok cahama közelében, namibiát a dél-angolai lubangoval összekötő műút mentén.

alexandre rodrigues angolai belügyminiszter a sajtónak adott szerdai nyilatkozatában hangoztatta, hogy dél-afrika ütközőállamot próbál létrehozni angola déli részén, hogy „megfékezze a délnyugat-afrikai népi szervezet/swapo/ felszabadító harcát”, az angolai belügyminiszter rámutatott, hogy pretoria szakadár ellenzéki angolaiakat akar ezekre a területekre telepíteni.

joaquim chissano mozambiki külügyminiszter az angolai eseményekre reagálva maputóban kijelentette: a dél-afrikai csapatok angola elleni támadása veszélyezteti az egész világ biztonságát - tehát angola megvédelme egyben a világbéke védelmét is jelenti. angola megsegítése erkölcsi kötelesség - tette hozzá chissano.

az afrikai egységsszervezet állandó angolai képviselője luandában csütörtökön tartott sajtótájékoztatóján kijelentette: ha az angolai kormánynak katonai segítségre lesz szüksége ahhoz, hogy kiűzze területéről az agresszorokat, akkor az afrikai egységsszervezet kész a segítségnyújtásra.

a pretóriai vezérkari főnök - mint az afp jelentette - cáfolta, hogy a dél-afrikai csapatok csütörtökön újabb támadást indítottak volna dél-angolai területek ellen.

... kzs pl bs

19.35 030981 1817

sk0054 4 230 mtik1056

egyesült államok - kína

washington, 1981. szeptember 3. /taszsz/ - az egyesült államok átadta pekingnek azoknak az amerikai gyártmányu fegyvereknek a listáját, amelyeket washington a kínai népköztársaságnak szándékozik eladni - jelentette csütörtökön a cbs televíziós társaság tudósítója az amerikai külügyminisztériumból szerzett értesülésekre hivatkozva a listán feltehetően páncéltörő és légvédelmi rakéták, radarberendezések és páncélozott szállítógépjárművek szerepelnek.

... lp pl bs

19.36 030981 0510

sk0055 4 230 mtik1057

gemajel

beirut, 1981. szeptember 3. /afp/ - csütörtök délután a beirut melletti baabda elnöki palotában a libanoni válság megoldásán fáradozó négyoldalu arab bizottság nagyköveti szintű tanácsa fogadta basir gemajelt, a falangista miliciák parancsnokát.

a találkozáson a szír fél képviselőjében résztvevett mohamed ganem ezredes, az arabközi békefenntartó erők felderítő szolgálatának főnöke, megfigyelők emlékeztetnek arra, hogy a bekaa-völgyi rakétaválság óta ez az első eset, hogy szír hivatalos személy

J

kapcsolatba lép a falangistákkal. ez év április 28-án abdel halim khaddam szír külügyminiszter megbeszélést folytatott pierre gemajellel, a libanoni falangista párt vezetőjével, de fiával, basir gemajellel nem volt hajlandó találkozni.

... kj pl bs

19.40 030981 0776

sk0056 4 230 mtik1058

usa - berlini megállapodás

washington, 1981. szeptember 3. /mti/ - az amerikai külügyminisztérium csütörtökön nyilatkozatban emlékezett meg a nyugat-berlini négyoldalu egyezmény aláírásának tizedik évfordulójáról. a nyilatkozat „megelégedéssel állapítja meg,,, hogy az egyezmény „jótekonny” hatással volt a berlini és berlin körüli helyzet stabilizálására,,.

a szerkesztőségek tájékoztatására

„a négyoldalu egyezmény, - hangoztatja a state department nyilatkozata, - elismerte és megerősítette a négy hatalomnak a városra vonatkozó jogait és felelősségét, egyebek között megerősítette a nyugati szövetségesek egy fontos jogalapját berlin nyugati szektorai szabadságának védelmére. jóváhagyta a berlin és az nszk közötti kapcsolatok fenntartását és fejlesztését. mintegy tízéves stabilitást és relatív békét hozott berlinnek és lehetővé tette azoknak a humanitárius választóvonalaknak az enyhítését, amelyek a berlini, az nszk és az ndk közötti szokatlan helyzetből adódtak. az egyezmény egyebek között előírásokat tartalmaz az utazások, a látogatások és a kommunikáció előmozdítására. ennek kapcsán szükségesnek tartjuk megjegyezni, hogy bőven van még lehetőség a fejlődésre, különösen csalódást keltő volt az elmúlt évben az átváltandó valuta minimális összegének növelése a kelet-berlinbe és ndk-ba látogatók számára,,.

... br/dm pl bs

19.55 030981 1408

- J

sk0057 4 230 mtik1059

fischer - cáfolat

washington, 1981. szeptember 3. /up1/ - dean fischer, az amerikai külügyminisztérium szóvivője csütörtökön cáfolta a the new york times szerdai jelentését, amely szerint eugene rostow, az amerikai fegyverzetellenőrzési és leszerelési hivatal vezetője javaslatot tett a szovjetunióknak, hogy kezdjenek tárgyalásokat a fegyverzetkorlátozási megállapodások helyszíni ellenőrzéséről.

fischer ezzel kapcsolatosan hangoztatta, hogy washington ragaszkodik, a „megfelelő” ellenőrzéshez, ez azonban nem jelenti a helyszíni ellenőrzést. a szóvivő szerint a cikkíró félreértelmezte az amerikai kormány álláspontját.

a szerkesztőségek tájékoztatására!

a szóvivő szerint washington követeli, hogy a szovjetunió a jövőbeni fegyverzetellenőrzési tárgyalások során több információt bocsásson az amerikai fél rendelkezésére a szovjet nukleáris arzenálról, valamint kéri az ellenőrzés alá eső fegyverek listáját is.

eugene rostow augusztus 21-i megbeszélése alekszandr bessmertnikkel, a washingtoni szovjet nagykövetség ideiglenes ügyvivőjével az első olyan találkozó volt, amelyen az ellenőrzéssel kapcsolatos kérdésekről esett szó.

ur pl bs

20.00 030981 1250

-.-

sk0058 4 230 mtik1060

Le monde - közép-afrika

párizs, 1981. szeptember 3. /mti/ - az elysée-palota egyes hírek szerint tudott arról, hogy dacko egy „forgatókönyv” szerint át fogja adni a hatalmat a hadseregnek - írta a le monde csütörtök délután utcára került száma. david dacko, aki beteg volt és tudatára ébredt, hogy nem képes stabilizálni rendszerét, maga szervezte meg

l

„kényszer hatására bekövetkezett távozását,„ dacko így a hadseregnek adta át a hatalmat - amellyel egyetértésben dolgozott és nem az ellenzéknek.

azzal kapcsolatban, hogy az elysée-palota tudott-e e tervről, mint azt a Libération csütörtöki száma állította, a Le Monde óvatosan azt írta, hogy ezt nem lehet bizonyossággal állítani. Hitelt érdemlő források szerint azonban bongo gaboni elnök, miután telefonon beszélt dacko elnök fiával, a múlt héten felhívta Mitterrand elnököt. A Le Monde szerint a dacko által elrendelt rendkívüli állapot nyomán bongo volt az, aki közvetítette a közép-afrikai elnökök párizs-irányuló óhaját, hogy „demokratizálja„ a közéletet. Dacko ezt követően visszavonta a rendkívüli állapotról szóló intézkedését.

bd/fe pl bs

20.20 030981 1142

sk0059 4 230 mtik1061

dél-afrika - rendőrörs

Johannesburg/Pretoria, 1981. szeptember 3. /ap/reuter/upi/ - csütörtökre virradóan mintegy 30 színesbőrű felkelő támadást hajtott végre egy pretoriától 40 kilométerre északra lévő rendőrörs ellen. Az akció során négyen életüket veszítették - két rendőr és két polgári személy.

A támadók, akik automata puskákat és kézigránátokat használtak, csaknem teljesen lerombolták a rendőrörs épületét.

Az akció elkövetését eddig egyetlen csoport sem vállalta magára, de a rendőrség szóvivőjének feltételezése szerint a háttérben a betiltott afrikai nemzeti kongresszus áll.

ez volt a hetedik támadás dél-afrikai rendőrörs ellen.

wr pl bs

20.23 030981 0689

sk0060 4 230 mtik1062

Legkevésbé fejlett országok

baracs dénes az mti tudósítója jelenti

párizs, 1981. szeptember 3. /mti/ - a legkevésbé fejlett országok problémáiról rendezett párizsi ENSZ-értékező ülésén eduard szauma, a fao vezérigazgatója egy „minimális élelmiszerprogram”, kidolgozását javasolta a fejlődő, elsősorban pedig a legkevésbé fejlett országok számára. a külső segítségnek legalább egyharmadát a mezőgazdaság támogatására kellene fordítani - mondotta. szauma szemére vetette az értékező résztvevőinek, hogy elsősorban a célokról beszéljenek és sokkal kevesebbet nyilatkozzanak az eszközökről - egyedül franciaország tett ígéretet arra, hogy 1988-ig a bruttó nemzeti termék 0,7 százaléka emeli a jelenlegi 0,35 százalékról a fejlődő országoknak szóló segítséget, az ENSZ célkitűzéseinek megfelelően.

előzőleg peru küldötte, a „77-esek csoportjának”, szóvivője azt hangsúlyozta, hogy a legkevésbé fejlett országok helyzetének súlyosbodása negatív hatást gyakorol a fejlett országok gazdaságára is. aristides pereira, a zöld-foki köztársaság elnöke elmondta, hogy a 21 afrikai állam, amely a legkevésbé fejlett országok között szerepel, 1970 és 1979 között egyre inkább eladósodott, a tartozások megnégyszereződtek és jelenleg elérik a 7,6 milliárd dollárt.

neil marten angol külügyi és nemzetközösségi államminiszter az egk nevében a lomei egyezményeket méltatta és azt mondotta, hogy a közös piac komolyan fontolóra veszi az árstabilizálási rendszer kiterjesztését a lomei egyezményeken túl, nem ment el odáig azonban, hogy erre ígéretet is tegyen. az egk-országok megosztanak ebben a kérdésben.

marten nem jelölt meg semmiféle célt vagy számot az egk által nyújtott segély tekintetében. japán küldötte viszont a támogatás megkészszerzését ígérte az elkövetkező öt esztendőre. peter mcpherson amerikai küldött a reagan-kormányzat filozófiáját fejtegetve „realizmust”, sürgetett és kijelentette, hogy a további segélyekre vonatkozó kérések messze meghaladják azt, amit az adományozó országok képesek nyújtani. mcpherson a szabadkereskedelem szerepét méltatta, és kétségbe vonta, hogy a legkevésbé fejlett országok fel tudnák használni a segítséget, amelyet kérnek.

bd/vs pl bs

20.41 030981 2228

-.-

b

sk0061 4 230 mtik1063

egyiptomi letartóztatások /kieg az mtik 1019 és 1046 számú
 hirhez/

kairó, 1981. szeptember 3. /mti-afp/ - mint már arról
 beszámoltunk, az egyiptomi belügyminisztérium csütörtökön
 közleményben jelentette be, hogy a hatóságok, mohamedán és
 keresztény, szélsőségeseket tartóztattak le, azonban
 személyazonosságukról és számukról semmit sem hoztak nyilvánosságra.
 a nap folyamán ellenzéki pártkörökből ismeretessé vált, hogy a
 letartóztatottak között van állítólag muhamed hasszanéin heikal, az
 al-ahram egykori főszerkesztője is, aki szadat elnöksége idején
 korábban már a kormány tájékoztatási miniszterének funkcióját is
 betöltötte.

ti pl bs

20.55 030981 0666

sk0062 4 230 mtik1064

két hír Lengyelországból

Varsó, 1981. szeptember 3. /mti/ - gdanszban csütörtökön
 folytatta tanácskozását a szolidaritás országos egyeztető
 bizottsága. meghallgatta és elfogadta a választási, valamint a
 kongresszusi előkészítő bizottság beszámolóját. a csütörtöki ülés fő
 témája az a referátum volt, amelyet az egyeztető bizottság terjeszt
 majd a szervezet szombaton kezdődő országos kongresszusa elé.

x x x

Lengyelországban a thorez-bánya irodáépületébe ismeretlen
 tettesek betörték csütörtökre virradóan - jelentette a varsói
 televízió. a betörők behatoltak a lemp, a szocialista ifjúsági
 szövetség és az ágazati bányász-szakszervezet helyiségeibe, s tönkre
 tették a berendezést. megpróbálták felnyitni azt a páncélszekrényt,
 amelyben pártokmányokat őriznek. elloptak számos üzemi belépő
 igazolányt, az íróasztalokban őrzött dokumentumokat szétszórták. a
 rendőrség nyomozást indított az ügyben.

kn-zse/vs ht bs

21.04 030981 1003

sk0063 4 230 mtik1065

iráni - letartóztatások

teherán, 1981. szeptember 3. /afp/ - több személyt, köztük a miniszterelnöki hivatal egyes alkalmazottait őrizetbe vették az iráni államfő és a miniszterelnök halálát okozó vasárnapi robbantásos merénylet után - közölte csütörtökön a teheráni rádiónak adott nyilatkozatában behzad nabavi, a kormányzati ügyek államminisztere, kormányzóvivő.

nabavi a letartóztatottak számát nem közölte, de leszögezte, hogy a merénylet nyilvánvalóan a modzsahedin khalk szervezet műve volt. elmondotta, hogy a miniszterelnökség épületében vasárnap egy nem túl erős, robbanó és gyújtó hatású pokolgép robbant, és az áldozatok halálát a lángok okozták.

lp pl bs

21.07 030981 0694

-.-

sk0064 4 300 mtik2002

külpolitikai híreink tartalomjegyzéke: sk0001-sk0028-ig

budapest, 1981. szeptember 3. /mti/

sk0001 várható

sk0002 rövid hírek

prága : husák - líbia

bonn : nszk-hadgyakorlat

istambul : luns törökországban

koppenhága: észak-európa - külügyminiszterek

róma : megnyílt a velencei filmfesztivál

sk0003 reagan - fegyverzetkorlátozás /1.rész/

sk0004 reagan - fegyverzetkorlátozás /2.rész/

sk0005 salvadori összefoglaló

sk0006 lemp kb plénüm

sk0007 mexikói lap - usa politika

sk0008 rövid hírek

bogota : repülőgépszerencsétlenség

fort madison: börtönlázadás

	algir	:	árvíz
	monrovia	:	amnesztia
	dacca	:	kivégzések
sk0009	közel-kelet		
sk0010	namibia - ensz		
sk0011	spanyolország - nato-bérlépés		
sk0012	szolidaritás - trud /1.rész/		
sk0013	közel-kelet - 2.		
sk0014	mexikó-guatemala - elmaradt találkozó		
sk0015	iráni diákok		
sk0016	szolidaritás - trud /2.rész/		
sk0017	kambodzsai kormányellenes csoportok		
sk0018	lemp kb plénum-2.		
sk0019	egyiptom - letartóztatások		
sk0020	reagan - letartóztatások		
sk0021	usa - india		
sk0022	pahr sajtóértekezlete /1.rész/		
sk0023	szerk.táj. pahr sajtóértekezlete /2.rész/		
sk0024	atómfegyvermentes övezet, fegyverzetkorlátozás		
sk0025	l, humanité - francia afrika-politika /1.rész/		
sk0026	l, humanité - francia afrika-politika /2.rész/		
sk0027	észak-írország - novoje vremja		
sk0028	spanyolország - nato - gonzález /1.rész/		

fe bs

21.55 030981 1614

sk0065 4 800 mtik2003

külpolitikai hireink jegyzéke: sk0029-sk0062-ig

sk0029	spanyolország - nato - gonzález /2.rész/
sk0030	letartóztatás - kgb
sk0031	szovjetunió - japán
sk0032	magyar tudományos napok finnországban
sk0033	le dűan moszkvában
sk0034	közel-kelet - 3.
sk0035	iráni
sk0036	jepisev befejezte lengyelországi látogatását
sk0037	ciprus - török utcafoglalás
sk0038	kongresszus

f

- sk0039 amerikai neutron-taktika
- sk0040 észak-írország - szovjet író véleménye
- sk0041 véget ért a Lemp kb-plénium
- sk0042 reagan - chicago /1.rész/
- sk0043 reagan - chicago /2.rész/
- sk0044 egyiptöm - Letartóztatások - 2.
- sk0045 kania - zárszó
- sk0046 szkp kb - belga kp
- sk0047 szovjetellenes akció
- sk0048 etióp cáfolat
- sk0049 kubai kormánynyilatkozat
- sk0050 rövid hírek:
 prága: Lóránt János kiállítása
 bern: bartók - svájc
 tokió: carter japánban
- sk0051 nszk - költségvetési program /1.rész/
- sk0052 nszk - költségvetési program /2.rész/
- sk0053 angola - dél-afrika
- sk0054 egyesült államok - kina
- sk0055 gemajel
- sk0056 usa - berlini megállapodás
- sk0057 fischer - cáfolat
- sk0058 le monde - közép-afrika
- sk0059 dél-afrika - rendőrség
- sk0060 legkevésbé fejlett országok
- sk0061 egyiptomi Letartóztatások /kieg.mtik1019 és 1046/
- sk0062 két hír Lengyelországból

fe bs

21.56 030981 1427

-.-

sk0066 4 800 mtik2004

külpolitikai híreink tartalomjegyzéke: sk0063-sk0066-ig

- sk0063 irán - Letartóztatások
- sk0064 tartalomjegyzék /1.rész/
- sk0065 tartalomjegyzék /2.rész/
- sk0066 tartalomjegyzék /3.rész/
- fe bs

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében

kül

- 55 -

1981.09.03.

főszerkesztő : köves tiber
szerkesztették: patak károly
németh gyula
barabás miklós

- v é g e -

21.57 030981 0448

- -

